PII 0584

CORIGENŢĂ LA DRAGOSTE

opt tablouri
de
DOREL DORIAN

PJA 2643/1

BIBLIOTECA INSTITUTULUI DE ISTORIA

www.cimec.ro

PERSONAJELE:

Fana şi *Eliza Ifrim*, *Cristina Iovan*, *Ştefan Răducu*, *Geo Ranet* — 18-20 de ani, colegi de clasă sau clase paralele. Caracterologic, fără să epuizăm prezentarea şi evoluţia lor:

FANA — *lucidă, incisivă, febrilă, revendicată egal şi oscilînd între un romantism reprimat şi o emancipare reală (depăşind aventura şi modalitatea livrească). Tentată să protesteze, nu fără vehemenţe, şi să se opună îngrădirilor (acţiunea le va delimita), Fana e inclusă de regulă tipului, incriminat, de adolescentă mondenă (care îşi „trăieşte" viaţa) şi considerată, cu diferenţieri inerente, o lunatică, o indezirabilă, un „crocodil albastru".*

ELIZA — *liniştită, studioasă, cuminte, speriată „să nu ajungă ca Fana", admirînd-o tacit şi realizînd, poate nu prea tîrziu, că sora ei n-o pune numai „în umbră", ci îi contestă felul de a fi. De aici, protestul de o violenţă extremă şi nevoia de a se apăra acuzînd. Că Eliza e tipul preferat de părinţi, de diriginţi şi de bărbaţii peste 35 de ani, care îi apreciază timiditatea şi inexperienţa, docilitatea şi, implicit, conformismul? Asta e drama ei.*

CRISTINA — *sigură de sine (frumoasă, dezinvoltă, agreabilă), nu se vrea altfel, nu-şi reprimă naivităţile şi n-o înţelege pe Fana (n-a avut experienţele ei). Stenică structural, trece prin dramele vîrstei fără să ştie că-s drame (cum le-ar numi tatăl ei, scriitorul Horaţiu Iovan), maturizîndu-se fără convulsii, dar nu şi fără regrete.*

ŞTEFAN — *mai robust, mai versat, mai cenzurat în reacţii (în stare să mintă ireproşabil şi să treacă fără efort la cele mai neaşteptate sinceităţi), e din „familia" Fanei, dar e departe (la declanşarea acţiunii) de profunzimile ei. În plus, se vrea foarte matur, ceea ce îi accentuează adolescenţa (farmecul, inconsecvenţele şi nevralgiile ei). Simpatic şi cuceritor, beneficiază, iar uneori şi justifică circumstanţe atenuante.*

RANET — *cu candori şi desuetudini, dificil şi complicat în esenţă, depăşit, dar nu străin de ce se întîmplă în jur. Indiferent la „modalitatea" Ştefan, pe care n-o condamnă direct (declarat), este opusul ei. Cuminţenia lui — educată, voită şi autoimpusă — ascunde inerent refulări. Cînd devine agresiv (moralizator şi didactic), justifică o alarmă reală. Că tinereţea lui — cu nenumăratele încercări şi restructurări proprii vîrstei — ne mai rezervă surprize? De aici şi piesa noastră.*

* * *

În intenţie — o piesă inspirată din viaţa adolescenţilor, a unor adolescenţi (18—20 de ani) care, din multe puncte de vedere, au încetat să mai fie elevi (deşi sînt încă în ultima clasă, a XII-a, ultima lună de şcoală), dar n-au devenit încă altceva... A unor adolescenţi care, în sensul cel mai exact, „se caută", încearcă să-şi identifice adevăratul lor fel de a fi, sînt preocupaţi, mai mult decît ar dori să o spună, de complicatele probleme ale vîrstei, considerată pe drept dificilă.

Dificultatea cea mai mare şi pentru regie — ne gîndim la alegerea actorilor — o constituie faptul că aceşti adolescenţi, chiar dacă mai poartă uniforme şcolare, nu

www.cimec.ro

mai sînt pe structura lor interioară elevi, au crescut și, oricît ne-ar fi de greu să o recunoaștem, atunci cînd buletinele lor de identitate indică doar 19—20 ani, sînt mari și au preocupările unor oameni ce se vor și sînt mari. (Revendicați egal și oscilînd între un romantism reprimat și o emancipare reală — cum precizam anterior — ei ne violentează frecvent preconcepțiile noastre conformiste despre elevi.)

De aici și efortul de a fugi de tentațiile atît de atrăgătoare ale comportamentului cunoscut și declarat ca fiind „școlăresc", dar care i-ar fi deformat, în esență, și efortul, totodată, de a le surprinde preocupările „extrașcolare", mai exact „extraprofesionale", preocupări vizînd însă, în egală măsură, maturizarea lor afectivă, morală, cetățenească, întregul lor mod de a fi și, în accepția cea mai înaltă, opțiunile lor viitoare.

De aici și interesul pentru ce gîndesc acești adolescenți cînd rămîn ei între ei, și bunele noastre intenții nu aduc în mijlocul lor nici un atotștiutor de profesie. De aici și alegerea preferențială a unor tipuri diferind de ceea ce ne place să ne imaginăm că ar fi adolescentul „mediu" sau „tipic" și alegerea, cu bună-știință, a adolescentului lucid, matur (sau aspirînd spre maturizare), cu adevărat simptomatic pentru această vîrstă și acest moment de tranziție temperamentală. Tot de aici, în sfîrșit, efortul de a le exprima gîndurile și nu de a le surprinde „limbajul", de a-i supune la röntgenul unor situații mai puțin obișnuite.

Acțiunea în zilele noastre.

TABLOUL I

Scena imaginează o sală de festivități, de felul celor existente în mai toate liceele vechi, cu tradiție. Cromolitografii, panouri cu „promoții de aur", un nelipsit bust de poet — importante fiind nu atît diferitele elemente citate (sau altele, mai inspirat alese), cît o anumită „atmosferă școlară" care ar putea rezulta.

În partea stîngă, cuprinzînd aproximativ o treime din spațiul de jos — un mic podium, marcînd scena sălii de festivități. Fotoliile, unul sau două șiruri — atît cît să indice obișnuita lor amplasare ; celelalte — retrase mult, lateral, pentru a degaja mișcarea actorilor.

În dreapta, sus, în secțiune, o încăpere de felul celor destinate proiecționiștilor de film, transformată într-o veritabilă cabină de sonorizare și lumini (reflectoare îndreptate spre podium, instalații electrice etc.). O scară metalică urcînd vertical și o platformă superioară de trecere fac legătura între podium și cabina de sonorizare.

Contrastînd cu scenografia de ansamblu, pe care am dori-o aerată, modernă, pe podium — cîteva elemente naturaliste sugerînd decorul unei piese care s-a jucat sau s-a repetat mai de mult. La ridicarea cortinei, podiumul este în plină lumină, în timp ce cabina de sonorizare, pentru moment, în întuneric deplin atît cît să n-o bănuim.

Pe podium, în penumbră — Fana ; Ștefan tocmai intră în scenă.

ȘTEFAN : Fana, nu te mai recunosc ! Să intri tu, în scenă, de la orele două, cînd repetiția începe la trei?! *(Agravînd.)* Și partenerul tău — lipsă ! Nici un adorator !... Cum poți să îngădui, Fana ?

FANA : N-am venit niciodată cu adoratorii la școală ! Nu inventa ! Iar partenerul l-am împușcat acum 10 minute.

ȘTEFAN : Mai bine îl trimiteai la plimbare, „good by", sau „adio, chérie"... Împușcăturile se pot auzi la direcție. *(Apoi, prozaic.)* De la ce v-ați certat ?

FANA : De la nimic. I-am cerut un miliard ca să-l suport în scenă, dar el mi-a spus...

ȘTEFAN : Să-i împrumuți zece lei, îl cunosc.

FANA : Era un atalent...

ȘTEFAN : De la ce v-ați certat ?

FANA : Cum termina replica, indiferent de piesă, începea să ofteze... O dată mi-a și scris. Spunea c-o să mă iubească etern...

ȘTEFAN *(cu gravitate mai mult decît persiflantă)* : Adică toată viața !

FANA *(același joc)* : Și după !

ȘTEFAN *(întrerupînd brusc jocul)* : Zi, mai bine, că ți-a venit cheful să-l schimbi ! Nu-ți mai plăcea figura. *(Cu importanță.)* Știm noi ! Și erai înțeleasă cu un altul...

FANA : Exact ! Încă de acum un an *(subliniind)*, din ziua de 4 septembrie. Îmi pare bine că știi !

ȘTEFAN : Ce vrei să spui ? *(Interzis.)* Cum adică din 4 septembrie ?

FANA : Mi-a fost o clipă teamă că n-ai reținut totuși ziua, nefericita zi de început... a marii noastre iubiri ! Dar tu, ca o fire sentimentală ce ești, ai reți-

www.cimec.ro

nut-o... *(Accentuînd ironia.)* Şi ai jucat excelent : un scurt moment de uimire, o rememorare subită, o umbră de tristeţe, şi acum din nou uimire... De asta te-am şi ales : eşti un actor excelent.

ŞTEFAN : Ultima oară cînd am recitat o poezie, diriginta a crezut că-mi bat joc ! Eu n-am pic de talent... Cînd vreau să fiu serios — mor de rîs !

FANA : Acum un an jucai destul de bine. Şi se simte un progres. Felicitări, Ştefane !

ŞTEFAN : Dar eu n-am jucat niciodată, iar anul trecut, dacă vrei să ştii adevărul... *(tentativă cvasisentimentală, mai mult o tatonare)* eu nu te-aş fi părăsit, dacă tu...

FANA *(întrerupîndu-l)* : Uite-te, mai bine, pe text ! *(I-l aruncă.)* Prefer să fii în temă !

ŞTEFAN : Ce text ? Vreau să cred că glumeşti ! Tu ştii doar foarte bine că eu n-am să accept niciodată...

FANA : Ba da ! *(Şi ca o confirmare a acestei certitudini.)* I-am spus şi dirigintei. Corista s-a declarat şi ea de acord, ca regizoare a spectacolului şi veche cunoştinţă a ta... Iar Ranet a fost de-a dreptul încîntat.

ŞTEFAN : Ranet ? Ce ţi-a venit să-l amesteci ?

FANA : Pentru că nu-l poţi suferi... Şi-i textul lui ! Citeşte-l ! Hai, curaj ! *(Printre altele, vag.)* Apropo... Nu tu m-ai părăsit ! *(Apoi anulînd.)* Hai, citeşte, Ştefan ! *(Schimb lung de priviri, supraveghere reciprocă.)*

ŞTEFAN *(deschizînd textul şi combinînd diferitele precizări cu propriile sale reflecţii)* : „Viitorul al doilea, anticipaţie lirică de elevul Geo Ranet, din clasa a XII-a C", — cel mai mare gogoman al liceului — „cu precizarea că în această anticipaţie vor apărea chiar elevii clasei a XII-a" — asta s-o credeă el ! — „care, reîntîlnindu-se peste un număr de ani," — murind cu toţii de bucurie — „ne vor conferi imaginea a ceea ce a devenit, fiecare, în acest viitor..." *(Concluziv.)* E sărit de pe linie !

FANA : Eşti un invidios fără margini !

ŞTEFAN : Iar tu-i ici apărarea pentru că Ranet te-o fi făcut „nu mai ştiu ce" în *Viitorul* lui. *(Ipotează.)* Cea mai celebră artistă...

FANA : O simplă dirigintă, atît !

ŞTEFAN : Ei, nu vorbi... O „simplă" ! Adică, şcoala te-a ajutat să te îndreptăţi, iar tu, în semn de recunoştinţă, ai devenit cadru didactic.

FANA : Exact. *(Şi nu regret.)*

ŞTEFAN : Am să ţi-o reamintesc în *Viitorul* lui Ranet, peste vreo 5—6 ani, cînd ne vom reîntîlni.

FANA : Peste 15. Sau, poate, 25.

ŞTEFAN *(uimit, dar... excelent)* : Şi tu ai acceptat să vii la o reîntîlnire după atîţia ani ? Cînd ai să fii o relicvă ? Parcă te văd... Ştii ce vîrstă ai să ai ? Sînt de pe-acum îngrozit !

FANA : 33 împliniţi... sau, poate, 43...

ŞTEFAN : 53... Dar priveşte-ţi umerii aştia căzuţi, talia care abia se mai vede. Glezna atît de îngroşată... *(cu regret)* şi glezna de acum 15 ani... Nici nu ştii ce gleznă aveai !

FANA : Tu, în schimb, pari acum mai serios. Şi, cum scrie Ranet, nu mai eşti fostul elev dintr-a XII-a... Ai crescut foarte mult !

ŞTEFAN : Fenomenal ! Am crescut... Cum i-a putut trece prin minte !

FANA : Eşti un apreciat fizician !

ŞTEFAN : Scrie el „apreciat" ?

FANA *(verifică)* : Promiţător...

ŞTEFAN : Aha. Şi ce face deşteptul ăsta de fizician, care vine după 15 ani şi promite, dar încă nu-i apreciat ?

FANA : Este frămîntat sufleteşte.

ŞTEFAN : Şi după ce isprăveşte...?

FANA : Se întîlneşte cu o fostă colegă !

ŞTEFAN : E clar ! *(Se întinde, demonstrativ, pe o bancă.)* O să se frămînte din nou.

FANA : Ştefan !

ŞTEFAN : Nici un Ştefan ! Ai spus că vrei să repeţi — foarte bine ! Că ţi s-a topit partenerul — am înţeles şi asta. Că eu — S.O.S. — aş putea să-i ţin locul — perfect. Dar tu îmi ceri acum să înghit şi toate bazaconiile ilustrului Geo Ranet. Ei bine, le respinge.

FANA : Pentru că n-ai poezie !

ŞTEFAN : S-a consumat. Cererea foarte mare ! *(Subit agresiv, ridicîndu-se.)* Şi să nu mi ceri mie să joc rolul unui individ *(calculează)* de 19, să zicem, şi cu 15, aşa, 34 de ani... Ce ? Am să arăt eu peste noapte ca unul de 34 ?

FANA : Arăţi ! Arăţi chiar foarte bine... Ai un aer aparte.

ŞTEFAN *(flatat)* : Exagerezi !

FANA : Deloc. Te-ai masculinizat.

ŞTEFAN *(răsuflă profund)* : Tu să-ţi baţi joc, auzi, de tipii ăia ai tăi, care te-au învăţat aiurelile astea ! Eu nu sînt Geo Ranet să te fac dirigintă... Eu, cît ai clipi, întorc foaia !

FANA : Asta şi vreau, s-o întorci, să devii agresiv şi furios ca trinitratul de glicerină.

ŞTEFAN : Ce-i... trinitratul ăla ?

FANA : Formula dinamitei.

ŞTEFAN : Şi agresiv de ce ?

www.cimec.ro

FANA : Ești un mare talent, o speranță... Și te reîntorci în orașul natal, unde mă regăsești din întîmplare, pe o stradă și te uiți la mine pierdut, cu ochi rotunzi de viței...

ȘTEFAN : Poate încasezi vreo două !

FANA : Eu, care am fost dragostea ta ? Amintește-ți, pe cînd eram într-a XII-a...

ȘTEFAN : A XI-a !

FANA : A XI-a sau a XII-a, asta-i mai puțin important. Dar am fost singura ta dragoste mare...

ȘTEFAN : Că om fi fost izolați pe o insulă !

FANA : O dragoste care s-a prelungit ani la rînd...

ȘTEFAN : Aproape trei săptămîni. Din 4 pînă la 27 septembrie.

FANA : Iar acum, reîntîlnindu-ne, fii cinstit, nici nu-ți vine să crezi : „Fana, tu ești ?" *(Răspunzînd.)* „Chiar eu."

ȘTEFAN : Și te sărut ?...

FANA : În gînd ! Pentru că ești copleșit de emoție, paralizat complet, abia mă ții de mînă. Și alergăm prin oraș fără țintă, pînă ce amețim... Fii o clipă lucid !

ȘTEFAN : Ori amețit, ori lucid ! Că și-nainte am alergat, deși eram paralizat de emoție. Devin cu totul ilogic.

FANA : Ilogic, da ! Riguros de ilogic. Dar fericit c-am ajuns în fața vechiului nostru liceu... Pentru că am ajuns !

ȘTEFAN : Uite aici m-ai pierdut !

FANA : ...Sîntem chiar în fața grilajului. Iar dincolo de grilaj, zidurile gri ale școlii, gata să ne vorbească de atîtea întîmplări...

ȘTEFAN : Poate și de teza de ioi.

FANA : Dar tu ai promovat încă de acum 15 ani, ai terminat facultatea, ai pătruns în nucleu, te învîrți printre electroni și mezoni... *(Și, ca în fața unei imaginare intrări în liceu).* Hai să intrăm !

ȘTEFAN : O să ne oprească portarul. Că mezonii sînt sau nu sînt, dar instrucțiunile-s clare !

FANA : Noul portar e detreabă, vechiul portar a murit.

ȘTEFAN : Cine să moară. Pandele ?!

FANA : Au trecut 15 ani : oamenii-s muritori.

ȘTEFAN *(subit realist)* : Și noi ne pierdem vremea, poftim ! Nu tu un dans, un sărut, nici măcar o abatere mică, mică de tot, cît de mică...

FANA : Ar fi o impietate. Ne aflăm sub impresia școlii. Și totul ne copleșește *(ca și cum s-ar afla în incinta liceului)* : mozaicul — tocit : holurile — largi ; coridorul — măsurînd kilometri...

ȘTEFAN : 126 de pași !

FANA : ...Scara urcînd spre înalt...

ȘTEFAN : Vrei să spui : la etaj !

FANA : Dar acum ai o optică nouă, nu înțelegi ? Spune ce vezi ?!

ȘTEFAN : O secțiune anatomică-adult, pe care un biolog cu sentimentul răspunderii a adăugat ce-i lipsea...

FANA : Ești un măgar !

ȘTEFAN : Tot eu ? După ce am acceptat să repet în toată istoria asta absurdă cu trecut-viitor... și să improvizez la comandă ?!

FANA : Dar noi n-am repetat nici o clipă. Asta a fost piesa noastră, n-are nimic cu Ranet. Iar tu ești Raf Vallone, pentru că așa te vedeam cu pe atunci, în liceu. Și nu trebuia să uiți atît de ușor acel 4 septembrie... Bună, dragul meu Raf !

ȘTEFAN : Tu termină cu Raf ! Ai repetiție peste un sfert de oră, corista te „vîncază" de mult, pe mine mă așteaptă o teză...

FANA : Uite-te la panou !

ȘTEFAN : Nu există nici un panou ! Ce e cu tine, Fana ?

FANA : Panoul care va fi... *(Oprindu-se în fața unui panou la fel de imaginar.)* „Promoția clasei a XII-a", cu toți colegii noștri de clasă. Și tu ești fericit că-i revezi pe Ranet, pe Eliza... Cristina !

ȘTEFAN : Că mi s-a făcut dor de toți încuiații liceului ! Și mai ales de Cristina, care dansa ca o mătură !

FANA : Dansa splendid — mi-amintesc cît se poate de bine —, dar n-ai dansat niciodată cu ea, pentru că nu îndrăzneai s-o inviți. Cristina nici nu te vedea... iar tu îi urmăreai ca un prost fiecare mișcare. Te obseda, recunoaște !

ȘTEFAN *(suprasolicitînd)* : Pînă și-n somn... Era doar singura fiică a scriitorului Horațiu Iovan, impostorul acela cu magnetofon și mașină.

FANA : Ești un monstru, Ștefan !

ȘTEFAN : Pentru că a spus-o Gavrilescu în clasă, cînd i-am ars condensatorul la fizică. Dar au trecut 15 ani, poate a murit și el !

(Din sală parvine zgomotul unei bănci răsturnate.)

FANA : Adevărat, nu ești... *(Corectează întunericul, dar nu zărește pe nimeni.)* Ai fost un monstru, Ștefan !

ȘTEFAN *(scos din sărite)* : Și tu ce-ai fost într-a XII-a ? Văd că ai uitat dintr-o dată, ai un lapsus grozav : și ai uitat de „aiuriții" ăia ai tăi, care

www.cimec.ro

te așteptau în fiecare zi, la plecare, pentru că te stimau — nu-i așa? — și voiau să comunicați de la suflet la suflet... Și mai vorbești de 4 septembrie...

FANA: Poate că într-adevăr i-am uitat.

ȘTEFAN: Și ca să-i uiți mai bine, le-ai telefonat acum 10 minute, că eram în holul liceului, și te-am auzit foarte bine!

FANA: N-ai avut ce auzi. A sunat mereu „ocupat".

ȘTEFAN: Asta la început, cînd ai sunat prima oară. Dar ai sunat din nou: „Aici, Fana. Tu ești?" Și pe urmă încă o dată: „Alo! Fii, te rog, bun..." Apoi ai format un alt număr, că ai scos un carnețel din servietă... Și din nou: „ocupat", scos telefonul din priză sau dispărut fără urmă.

FANA: Sînt noua dirigintă, Ștefan. Au trecut 15 ani... Ai să strici toată piesa. *(Din nou zgomote de bancă răsturnată.)*

ȘTEFAN: Să-ți fi păstrat pentru ea partenerul, cel care știa să ofteze! *(Apoi, în direcția sălii.)* E cineva acolo? *(Nici un răspuns.)* Nu trebuia să-l împuști!

FANA: Mi l-am păstrat. Trăiește. Cu el voi juca în piesa lui Ranet. Dar noi avem piesa noastră. Și-am crezut că mă vei invita, ca și în urmă cu ani, într-a XI-a, să ne plimbăm, pe străzi — fără text; c-ai să mă crezi suficient de naivă pentru a-mi vorbi din nou de nu știu ce locomotivă „Pacific"; și suficient de romantică pentru a te însoți, ca și atunci, într-un turn...

ȘTEFAN *(sincer surprins)*: Care turn?

FANA: Turnul în care am urcat, amintește-ți, pe o scăriță îngustă, și tu mi-ai strigat: „Fana, treapta a VII-a lipsește".

ȘTEFAN *(și-a amintit)*: A, da. Tu te referi la... Dar nu a VII-a, a VIII-a.

FANA: Iar odată sus, aplecați peste pervazul ferestrei, să-mi arăți ca și atunci orașul...

ȘTEFAN *(minimalizînd)*: Două acoperișuri, o stradă...

FANA: Și ca desert, în amintirea aceluiași 4 septembrie, să-mi oferi, în reluare, interminabilul tău repertoar cu minciuni: povestea cu pictorul pe care l-ai cunoscut nu știu cînd, cu cele 31 de străzi, proprietate individuală și, evident, exclusivă... Vai, cît de prost mințeai!

ȘTEFAN: În timp ce tu mi-ai spus că n-ai fost niciodată în turn. Voiai să te cred o naivă.

FANA: Atunci, într-a XI-a, eram...

ȘTEFAN: Și te-a sedus un netrebnic... Uite-un subiect de piesă!

FANA: De ce să-l consider netrebnic pe bătrînul meu Raf?

ȘTEFAN *(definitiv)*: Fana, concret, ce vrei?

FANA: Nimic, să mă amuz și să-ți confirm că ai intuit cît se poate de bine. Am fost mai înainte la telefonul din hol. Și am format un număr. Apoi încă unul. După care, al treilea... Dar nu mi s-a răspuns. Pentru că eram înțeleasă, cu fiecare în parte, să nu sun înainte de sîmbătă seara. Iar ei — cei pe care îi căutam — nu sînt pompieri, nici „informațiile" gării și nici „06", Salvarea. Ei au, fiecare, program. Iar dacă îi suni mai devreme, înseamnă că tu ai nevoie de ei, c-o să-i ții la telefon cel puțin 10 minute și nu vor putea să-ți răspundă numai cu „da" și „nu". De aceea, nici măcar nu se scuză. „Greșeală", „ocupat", „formați, vă rog, încă o dată..." Cele mai diferite sisteme, dar, de fapt, unul și același: „Nu insistați, vă rog... Reveniți altă dată".

ȘTEFAN: Și atunci, ți-ai amintit că există un Ștefan.

FANA: Un fost coleg de liceu, pus totdeauna pe ceartă, poate cam neserios, dar care, de mult de tot, printr-a XI-a, îmi spunea: „Sună cînd îți face plăcere, e suficient să-mi spui că ești tu..." Și mă invita seară de seară la film.

ȘTEFAN *(refuzînd efuziunea)*: Asta ar fi o idee... Reprezentația de la „7" o prindem.

FANA: Dar au trecut 15 ani... Sînt căsătorită, Ștefan.

ȘTEFAN: Eu îți precizez că-i un film cît se poate de bun.

FANA: Cristina-i căsătorită și ea, Ranet are copii. Numai pe Eliza ai mai putea s-o inviți... Este tot cum o știi. Și-a susținut, de curînd, doctoratul. Eu sînt prea bătrînă, Ștefane.

ȘTEFAN: Atunci, tot ce mi-ai spus pînă acum, și toată povestea cu turnul și orașul meu interior... *(din joc)* n-a însemnat nimic?

FANA *(imitînd reacția lui)*: Care turn? *(Și pentru că el nu înțelege.)* Dacă te-aș întreba și eu, cu același aer mirat cu care m-ai întrebat înainte: „La ce te referi? Care turn? Despre care oraș îmi vorbești?"

ȘTEFAN: Ar fi o răzbunare naivă. Eu n-am avut niciodată memorie. Dar asta nu înseamnă deloc că nu m-ar lega și pe mine...

www.cimec.ro

FANA : Înseamnă ! Scuzele sună fals. Faci gesturi mult prea largi... *(Pauză.)* Nu te leagă nimic !

ȘTEFAN *(iritat din nou)* : Și pe tine te leagă ? Vrei să-ți spun adevărul ?

FANA : Cred că-l știu. Au trecut prea mulți ani... Am și un soț foarte gelos...

ȘTEFAN *(regretînd)* : Tu lasă-ți soțul în pace, uită de toate prostiile astea · acum e trei fără zece. Repetiția durează o oră și jumătate. Zic două... Eu te aștept pînă la cinci.

FANA : Plec imediat ! Mă îmbolnăvesc și plec. Nu mai repet niciodată !

ȘTEFAN : Dar e absurd ! Ce-o să zică corista ?! Nu mai vorbesc că vine și un fotograf din oraș... Se fac fotografii la piesa în care tu jucai Vrăjitoarea. Și filmul e foarte bun... La 9 ești acasă. Nu are rost să pleci !

FANA : Nu mai am răbdare, Ștefan ! Nici să repet, nici să fac fotografii ! Dar tu ai să începi imediat cu întrebările... de ce ? și pentru ce ?

ȘTEFAN : Una singură, Fana...

FANA *(încercînd să ghicească)* : De ce te-am rugat să repeți în *Viitorul al doilea ?*

ȘTEFAN : Nu, Fana. Despre noi... Acum un an, în septembrie, fără să-mi explici niciodată, adică fără explicații, ai întrerupt. Vreau să zic, „s-a întrerupt" tot ce-a fost între noi... sau ar fi putut fi...

FANA : Și ai regretat ?

ȘTEFAN : Dacă spun „da", ai să crezi că eu îți propun, acum, să reluăm. Dar fiecare dintre noi a avut între timp drumul lui... Adică — două drumuri. Și asta n-am înțeles niciodată.

FANA : Ba da, ai înțeles foarte bine. „S-a întrerupt" pentru că am avut două drumuri.

ȘTEFAN : Eu însă voiam să te întreb...

FANA : Trebuia să mă întrebi mai de mult. Sau, cel puțin, să fi avut curajul să-mi spui : „Fana, am regretat..."

ȘTEFAN : Ca să te amuzi, știu eu ! Să afle toată școala ! Ei bine, nu ! N-am regretat deloc. Nici o clipă, să știi ! Și-am avut de atunci 14 aventuri. După-amiază, a 15-a ! Și nu ți-am ascultat convorbirea în hol, dar te cunosc. Așa că n-am regretat niciodată.

FANA : Eu însă, da... Regret.

ȘTEFAN *(înțelegînd eroarea)* : Fana ! N-am vrut să spun... Adică, n-ai înțeles !... Nu fugi ! Vine un fotograf din oraș... Piesa în care jucai Vrăjitoarea... Ți-ai lăsat și textul aici... Te sun diseară, acasă ! *(Ridică textul piesei, citește din nou începutul, mormăie ca pentru el : „Anticipație lirică..." Fir-ar el de Rampe !)*

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 2

Pe podiumul aflat din nou în lumină, 6—7 elevi, mai mult decît agitați, se ajută și se încureă reciproc în îmbrăcarea costumelor ultracomplicate, de epocă, în lipirea unor mustăți menite să-i îmbătrînească, totul între desuet și ilar.

O VOCE *(din semiîntunericul sălii, atît cît să bănuim că ar fi vocea unei regizoare în vîrstă)* : Copii ! Vă informez ! Facem fotografii ! Cei care joacă în spectacol — și figuranții, vă informez — să rămînă pe scenă ! Vom fi expuși la panoul cel mare, vă informez : 10 lei o fotografie, cine vrea amintiri... Cea mai bună o s-o dăm la ziar... Ascultați, vă rog, indicațiile. *(Elevii s-au așezat în scenă conform ierarhiei prestabilite, în timp ce fotograful — tip de profesionist de cartier — își pregătește blitzul, imun la avalanșa de indicații regizorale, absolut inutile.)* Voi doi, băieții din mijloc, mai colțuroși, copii ! Să vi se simtă durerea ! Mai dîrji ! *(Cei doi, 16—17 ani, se încruntă atît cît le stă în putere, dar... inutil.)* Și tehnica ! nu uitați — este o noapte adîncă ...Vreau reflectorul albastru ! *(Se aprinde imediat reflectorul, moment de care blitzul profită și el, emoționînd „distribuția".)* Iar tu, Luiza dragă, reține că ești fericită, te rog ! Vreau să zic că iubirea transformă... Nu, mult mai fericită ! *(Blitzul o surprinde prompt lîngă un amoraș cu săgeți.)* Acum, ultima scenă, ce faceți ?! Scena cu Vrăjitoarea, adică elementul nostru opus, pe care îl anihilăm... Dar unde e Fana Ifrim, dumnezeule ? De ce n-ați chemat-o ? Ca s-o elimin odată ! Că doar a știut foarte bine... Fără ea — nu ! Vrăjitoarea exprimă ceva ! Vreau să spun — o idee ! Nu vă uitați la mine ! Ce așteptați ? Aduceți o fată, oricare, pe cine găsiți pe cori-

www.cimec.ro

dor! Să i se potrivească doar rochia! S-o marcăm ca prezență. O vom lua din profil... *(Agitația generală culminează cu aducerea în scenă a Cristinei Iovan, transformată la vedere într-o vrăjitoare „ad-hoc". I se înfundă bine peruca, i se trage în jos rochia, atît cît să-i acopere gleznele, și, în sfîrșit, blitzul acționează odată cu ultima indicație.)* Copii, vă informez, tot colectivul în curte, lîngă statuia cea mare, figuranții sînt liberi, vă informez... Lîngă marele nostru poet! Cei mici să se așeze în față!

(Elevii părăsesc scena, cu excepția Cristinei Iovan, înlocuitoarea de ultim moment a Vrăjitoarei; peruca de sperietoare de ciori, costumația cu totul nepotrivită îi subliniază și mai pregnant tinerețea, o anume simplitate frumoasă și o mare nedumerire față de neașteptata ei „aruncare" în scenă. În semiîntunericul sălii — de reținut —, silueta unui tînăr, Ranet, tentat, s-ar părea, să se apropie de podium. Dar Cristina, relaxată și amuzată de tot ce vede în jur — nu se știe observată de nimeni —, a izbucnit într-un hohot de rîs. Este momentul în care, spre surpriza ei, dar și a lui Ranet, tînărul de care aminteam că se află în sală, s-a făcut auzită o voce.)

O VOCE STRANIE: Ofelia, deci?! *(Cristina a scos un țipăt.)* Julieta, atunci? Orî, poate, cu adevărat vrăjitoare?! *(Cristina își smulge peruca.)* Deci, tot Julieta, știam! *(Apoi, revoltat.)* N-am întîlnit încă fata căreia să nu-i placă teatrul. *(Cristina, intrigată.)* Și mă jurasem, zău! Cum o descopăr — gata! Un Corso, două filme, trei declarații — și mă îndrăgostesc nebunește. *(Ranet se retrage continuu.)* Dar îți place să joci... Mortua est, Julieta!

CRISTINA *(căutînd)*: Cine a vorbit? Cine ești?

VOCEA: Un reflector. Al treilea de pe dreapta. *(Într-adevăr, reflectorul o urmărește atent.)*

CRISTINA: Și vocea?

VOCEA: Dinăuntru... Vreau să spun din cușca sufleurului.

CRISTINA *(verifică)*: Un mincinos! În cușcă nu e nimeni!

VOCEA: Simbioză perfectă. Am instalat lîngă reflectoare un microfon și îndeplinesc două funcții: electrician și sufleur. *(Apoi, prevenitor, Cristina agită firele instalației.)* Nu trage de fir, c-ai să-l rupi. Este avut obștesc! *(Ranet, imobil, urmărește discuția.)*

CRISTINA: Elev?

VOCEA: Oarecum... Sînt în curs de divorț.

CRISTINA: Din ce clasă?

VOCEA: Ultima înfățișare. A XII-a.

CRISTINA: Minți iar?

VOCEA: Pot dovedi. Te cheamă Cristina Iovan, stai pe rîndul întîi, banca a treia, iar eu pe rîndul doi, banca n-o spun, secret. *(S-a mai aprins un reflector; fasciculele celor două reflectoare se agită o clipă, de parcă s-ar căuta reciproc, apoi unul dintre ele se stinge.)* M-ai văzut de prea multe ori ca să mă poți ține minte...

CRISTINA: Acum știu.

VOCEA: Poveștî! Nu știi nimic și ți-e teamă. Dacă nu ți-ar fi, ai urca pînă sus să vezi cu cine ai vorbit.

CRISTINA: Mă faci să rîd.

VOCEA: Atunci, te rog... *(Reflectorul îi luminează scara.)* Este fixată solid. *(Cristina începe să urce.)* Și te grăbești să urci, ca să nu se vadă că tremuri... *(Fasciculul de lumină însă îi urmărește, insinuant, fiecare îndoire a genunchiului.)*

CRISTINA: Mai sus, te rog.

VOCEA: Vezi că treapta a opta lipsește!

CRISTINA: Eu vorbeam de lumină...

VOCEA: Ai în față un pasaj. A doua ușă pe dreapta este ușa cabinei. Scrie „Sonorizare—lumini".

(Cabina se luminează, ieșind din anonimat exact în clipa în care Cristina va intra înăuntru.)

CRISTINA: Ștefan!

ȘTEFAN: Se zice: „Mîinile sus!" *(Sehițează capitularea.)*

CRISTINA: Puteam să jur!

ȘTEFAN: Nu le ridic, că minți. *(Lasă mîinile în jos.)*

CRISTINA: M-a derutat doar vocea.

ȘTEFAN: Pe reverberații. E simplu.

CRISTINA: Deci și anul trecut, la serbare, tot tu m-ai orbit. Bine că știu!

ȘTEFAN *(acum nuanțat)*: Te-am subliniat... *(Pardon.)* Eu te-am pus în lumină.

CRISTINA: Și acum doi ani...

ȘTEFAN: M-a rugat Gavriliu, de la fizică, nu puteam să-l refuz...

CRISTINA: Ca și acum trei ani, mi-amintesc foarte bine!

ȘTEFAN: Eu — conform indicațiilor regizorale... *(Imitînd.)* „Ștefane, eroina iubește, adică scoate-i ochii, comutează rapid..." Și-am comutat: roșu intens — iubire, galben murdar —

www.cimec.ro

trădare : violet eflorat — gelozie... Pînă m-am pus și cu la curent. *(Orientate la întîmplare, reflectoarele luminează, rînd pe rînd, peruca Urâjitoarei, nimerită pe capul amorașului, o spadă înfiptă într-o rochie de epocă.)* Viața are legile ei...

CRISTINA : Violetul nu arde !

ȘTEFAN : Cînd treci prea repede de la roșu la galben, intervine un blocaj.

CRISTINA *(atentă la inscripții)* : Minți! Violet nici nu ai !

ȘTEFAN : Se combină. Din roșu scăzut și albastru. *(Trecîndu-și mîna peste mîna Cristinei).* Trebuie doar să centrezi. Nu te speria... Vreau să spun, cu răbdare... Foarte, foarte atent.

CRISTINA *(liberîndu-și mîna)* : Observ... E dificil... Se cere și o anumită vocație... *(Se privesc îndelung, cercetător, supraveghindu-și reacțiile.)* Vreau să spun... un foarte mare talent.

ȘTEFAN : Acum ai spus o prostie.

CRISTINA : Ai combinat greșit... *(Pauză lungă.)* Roșul tău și albastrul au refuzat să dea violet... *(Într-adevăr, cele două culori au rămas separate, distincte.)*

ȘTEFAN : Adică... nu vrei să-nveți ?!

CRISTINA : Vreau să mă conduci pînă la ușă. *(În semiîntuneric, ușa complet etanșă e, într-adevăr, greu de distins.)*

ȘTEFAN : Poftim ! *(Se apropie de ușă.)* Cursul e facultativ. Fiecare învață cînd îi face plăcere. *(Ștefan apasă pe clanță, mai apasă o dată, o zgîltîie puternic — pe fața lui un moment de surpriză —, apoi cu o învîrșunare neașteptată, începe să lovească în tăblia metalică a ușii.)* Nenorociții ! Îi distrug ! Ne au închis înăuntru.

CRISTINA *(alarmată)* : Cum ne-au închis ? Nu se poate !

ȘTEFAN : Au făcut rost de o cheie. Au pus o siguranță pe afară... Dar mă duc cu ei la director ! Nu-mi scapă ! Aici e un loc de muncă ! *(Continuă să bată în ușă.)*

CRISTINA : Poate că au glumit...

ȘTEFAN : Sparg ușa ! Cu mine nu se glumește ! Și nici măcar n-o sparg. *(Trage o măsuță lîngă peretele lateral.)* Am să cobor pe burlan. *(Se apleacă peste pervazul unei ferestre plasate direct sub tavan.)* Îi ucid !

CRISTINA *(încercînd să-l oprească)* : Ștefan, te rog...

ȘTEFAN : Nici 20 de metri ! Poftim ! *(O ajută să se urce pe masă.)* Într-o clipă sînt jos.

CRISTINA : Îți interzic ! *(Se privesc o clipă, surprinși, apoi, Cristina, spre cineva de jos.)* Ei, portar ! *(Lui Ștefan.)* Uite-l că mătură curtea ! Strigă-l și tu Portar !

ȘTEFAN : Ne-ar trebui o grenadă. E surd. Încă din primul război. Uite, am găsit un pahar.

CRISTINA *(dezamăgită)* : A reintrat în clădire.

ȘTEFAN *(consolare)* : Pe la vreo nouă încearcă de obicei toate ușile, controlează lumina.

CRISTINA : Dar mai sînt șase ore ! Tu ești nebun ?

ȘTEFAN : Dacă e vreme urîtă, vine chiar pe la opt.

CRISTINA : Eu am nevoie de aer !

ȘTEFAN : Aer avem...

CRISTINA : Și ideea în sine că sînt închisă, înțelegi, că nu pot hotărî eu însămi ce fac... Eu nu pot sta într-un loc !

ȘTEFAN : Atunci poate tot reflectoarele... Dacă centrăm foarte — foarte atent...

CRISTINA : Trebuia să te las să cobori pe burlan !

ȘTEFAN : Ar mai fi și un pic-up, făcut de mine, serios ! Cu discul acela nou...

CRISTINA : Poate îl sparg !

ȘTEFAN : Gajuri... *(Scoate un pachet de cărți.)*

CRISTINA : Le rup !

ȘTEFAN : Și dacă nu poți sta într-un loc, asta e foarte bine. Urcăm pe acoperiș, facem plajă la soare...

CRISTINA : Nu trebuia să mă chemi !

ȘTEFAN : De sus se vede întregul oraș. Se vede foarte bine și gara. *(Privind.)* Parcă aș zări și un tren... *(Se aude un șuierat.)* Să știi că-i trenul de trei fără cinci.

CRISTINA : Ce importanță are ?

ȘTEFAN : Ar fi trenul lui nea Marin Am fi salvați. Și e chiar trei fără cinci, dumnezeule !

CRISTINA : Care Marin ?

ȘTEFAN : De pe „Pacificul" mare. Mecanicul ! *(Apoi, cît se poate de tare, în direcția gării.)* „Întoarce-te mai repede, nea Marine, și deschide-ne ușaaaaa !" *(Se aude un nou șuierat : Ștefan îl „cronometrează"...* patru... cinci... șase... șapte. *(Apoi, Cristinei.)* Ai auzit. La șapte fix se întoarce. Și-i parolist, îl cunosc. Stăm în același bloc. Ține la mine teribil.

CRISTINA *(repros)* : Ștefan...

ȘTEFAN : Fără Ștefan ! Ar fi o intimitate. Spune-mi, te rog, Răducu.

www.cimec.ro

CRISTINA : Nu putem aștepta. Înțelege-mă ! Să cerem cuiva ajutor.

ȘTEFAN : Evident... *(Privind din nou pe fereastră.)* „Hei, pictoreee !" *(Cristinei.)* Se face că nu aude, măgarul... *(Apoi, din nou chemare.)* „M-au închis aici cu o fatăăăăă... Sînt compromis ! Ajutooor !"

CRISTINA : Mă mir că nu ți-e rușine ! *(Suspectindu-l.)* Eu nu văd nici un pictor.

ȘTEFAN : Cel care vine în direcția școlii, pe bicicleta aceea ciudată... Cu „șevaletul-catarg", legat chiar de ghidon.

CRISTINA : Zi că-l vezi prima oară !

ȘTEFAN : L-am cunoscut în vacanță. M-a invitat și acasă. *(Chemare.)* „Hei, pictoreeeee !..." Nimic. *(N-a auzit.)* Tocmai lucra la un nud.

CRISTINA : De bărbat ?

ȘTEFAN : Nu propriu-zis... Mai curînd...

CRISTINA : Tînără ?

ȘTEFAN : Neinteresantă cu totul. Jumătate romantică, jumătate emancipată, cum e mai rău. Și locuia foarte departe. Apropo...

CRISTINA : Eu locuiesc în centru.

ȘTEFAN : Dacă vrei să fii spirituală...

CRISTINA : Laconică. Cum ieși din piață, prima stradă pe dreapta. Ne-am mutat de trei săptămîni.

ȘTEFAN : Pe bulevard ? Noul cvartal ? *(Jucînd mareа surpriză.)* Și eu, care n-am știut, nu te-am condus... Deși, oricît, e un timp, zile la rînd..., asta e de-a dreptul criminal... Și dacă socotim...

CRISTINA *(socotind)* : Trei ori șapte — 21 de zile.

ȘTEFAN : Trage-mi, te rog, o palmă, Cristina... *(Explicîndu-se.)* De cîte ori sar peste cal și tu simți *(oferindu-i obrazul)*, ai dreptul la o palmă. *(Cristina ridică mîna și se pregătește... să-l sperie. Dar înainte de a-l „sancționa", se aude un țiriit prelung de telefon.)*

CRISTINA *(cu mîna în aer)* : S-a auzit ceva...

ȘTEFAN : Iertarea ! Semn de la dumnezeu...

CRISTINA *(ascultînd)* : Un telefon...

ȘTEFAN : Ceresc. Și sună jos, la portar. Poate că-i mama ta. A văzut că întîrzii și vrea să afle de ce. *(Pauză.)* Și mai ales cine-i măgarul cu care...

CRISTINA : Mama se întoarce luni. E plecată.

ȘTEFAN : Atunci e tatăl tău. *(Telefonul insistă.)* Parcă și aud convorbirea... A spus că vine la școală... A și pornit... E aici... Și va trebui să te iau de nevastă, ca să salvăm aparențele.

CRISTINA : Tatăl meu e la capătul lumii.

ȘTEFAN *(refuzînd)* : L-am văzut acum două zile !

CRISTINA : Nu e plecat, e aerian complet. Și n-a fost niciodată la școală. Nici nu telefonează. Are principiile lui.

ȘTEFAN *(admirativ)* : Modern, frumos... să ia exemplu și alții.

CRISTINA : În plus, are de predat un roman, scrie foarte încet. Dar dacă totuși vrei să mă ceri...

ȘTEFAN *(conformîndu-se)* : „Ștefan Răducu, accepți să iei în căsătorie, de bunăvoie și nesilit de nimeni..." *(Pauză.)* A încetat să mai sune. *(Răsuflă ușurat.)* Aveam mustrări de conștiință !

CRISTINA : Că m-ai chemat ?

ȘTEFAN : Nu... Dar l-am zărit mai înainte pe Geo Ranet ieșind din curtea liceului și aș fi putut să-l strig.

CRISTINA : Geo Ranet ? De ce nu l-ai strigat ?

ȘTEFAN : Ar fi fost în stare să vină. Și pe urmă, Ranet n-ar fi înțeles mai nimic. Sau ar fi înțeles altceva... Ar fi scris și în jurnal. ...Că are un jurnal, ai cuvîntul meu de onoare !

CRISTINA : De mîine mă îndrăgostesc de Ranet.

ȘTEFAN : S-a îndrăgostit el, mai de mult ; nici o grijă. Te-a și văzut urcînd. Era mai înainte în sală.

CRISTINA : Poate că el ne-a închis !

ȘTEFAN : Nu, asta nu ! Fantezie nu are !

CRISTINA : Cineva ne-a închis...

ȘTEFAN : În orice caz, un om care a avut o idee, care a gîndit... Ceva în genul destinului !

CRISTINA : Sau poate un nud de-al tău... Cineva cu care te-ai înțeles să ne închidă aici ! Dar mîine am să reclam ! Că ai un milion de relații, știu eu... Și am fost o proastă că am venit pînă aici !

ȘTEFAN *(urmărind pe ceas)* : 23 de secunde... Mă așteptam la 30. *(Punînd o placă.)* De cîte ori ai iubit ?

CRISTINA : De un milion de ori. Ca și tine, exact !

ȘTEFAN : „De cîte ori ai iubit" e titlul melodiei.

CRISTINA : Iar eu te-am informat că am iubit de un milion de ori. *(Văzînd că a oprit discul.)* De ce l-ai oprit ?

ȘTEFAN : Am auzit parcă un zgomot... Se apropie cineva.

www.cimec.ro

CRISTINA : Deci, și laș pe deasupra !

ȘTEFAN : Ar fi vorbit toată școala...

CRISTINA : Eu vreau să se vorbească ! Pune-l din nou ! Mai tare !

ȘTEFAN *(intuind exact răbufnirea)* : Deci, ți-e teamă de mine...

CRISTINA : De mine !

ȘTEFAN : Și n-ai iubit niciodată ?

CRISTINA : Ți-am spus.

ȘTEFAN : Nu-nu ? *(chiar nu ?)* sau nu vrei ?

CRISTINA : Ce să reținț ?

ȘTEFAN : Nimic. Înseamnă că merita.

CRISTINA : Cine și ce merita ? De ce atîtea mistere ?

ȘTEFAN : Un măgar ! Mi-a spus ceva despre tine... Susținea că nici nu știi să săruți !

CRISTINA : Ba știu ! Dar nu ți-a spus nimeni — nimic, niciodată ! Sînt obișnuitele tale minciuni, tehnica tatonării. Ca să știi cît de departe poți să mergi. Și dacă te voi iubi... Ei bine, află că nu, nici măcar un sărut ! Să știu bine că stăm aici pînă mîine ! Pentru că ești cel mai banal dintre puști, și pe deasupra un laș !

ȘTEFAN : Iar tu vrei să faci trei copii cu inginerul acela supermoral, în vîrstă de 51 de ani, care te iubea de la 16.

CRISTINA *(depășită)* : Ce inginer ?

ȘTEFAN : Marele laureat, tipul acela cu bani...

CRISTINA : Nu înțeleg deloc...

ȘTEFAN : Am făcut și eu un efort de memorie și am citat din Horațiu Iovan, tatăl tău, cunoscutul scriitor pentru tineretul școlar, pagina 65 sau 165, în care eroina, demnă și cuviosă, respinge sărutul penibil care i-ar fi alterat viitorul și certificatul nupțial.

CRISTINA : Sărută-mă, poftim ! Plata pentru citat.

ȘTEFAN *(regretînd)* : S-a aprins lumina pe stradă...

CRISTINA : Insist. Vreau să fiu sărutată !

ȘTEFAN : Dar scrie prost, recunoaște ! Și ne desfigurează, nu-ar fi tatăl tău... Și te-ai învățat să repeți frazele lui care „sună"... De ce ne face frumoși și nu așa cum sîntem ?

CRISTINA : Din cauza ta ! Pentru că minți excelent și pentru că afară, pe stradă, și în clasă, ești un altul, schimbat. Și minți chiar și în clipa aceasta, discutînd cu mine despre literatură, atunci cînd tu urmărești un lucru precis și respiri agitat... Iar eu sînt la fel ca și tine, o prefăcută și o proastă, acceptînd să discut despre tați. Și el, naivul, retras la capătul lumii, ne crede...

ȘTEFAN : Tații-s naivi, e drept.

CRISTINA : Pe la vreo 9, diseară, îi voi spune că am avut repetiție la cor. Am să-l mint excelent.

ȘTEFAN : Cred că au mințit și ei. Ar trebui să știe.

CRISTINA : Dar fără violet și albastru. Fără pic-up, locomotive „Pacific" și pictori... *(Pauză.)* Ai tăi ce sînt ?

ȘTEFAN : Aș prefera să dansăm.

CRISTINA : Merit mai mult.

ȘTEFAN : De băut n-am nimic. Am fost tăiat de la primă.

CRISTINA : Deci ești sărac...

ȘTEFAN : Am 31 de străzi ale mele, 3 parcuri, 22 de bănci, și mai am o scară metalică — treapta a opta lipsește —, o scară ducînd direct spre acest „turn" izolat..., pentru că nu e o cabină de sonorizare, cum ar părea la prima vedere, e un turn, o redută, și acesta-i punctul meu de observație. *(Deschide larg fereastra).* Ce înseamnă sărac ?

CRISTINA : Foarte sărac. Ca și inginerul acela de la pagina 65. Fără nimic în plus, poate ceva mai tînăr...

ȘTEFAN : Caută-ți atunci inginerul ! Aruncă-te de gîtul tăticului care a crescut o madonă !

CRISTINA : N-am să mă arunc, am să-i spun adevărul. Cum am urcat pe scară, cum am venit aici...

ȘTEFAN : Dar e absurd !

CRISTINA : Ești laș !

ȘTEFAN : Nu va înțelege nimic.

CRISTINA : Am să-i explic că am venit să te caut, cu bună-știință, înadins. Că aș fi vrut să fie ca niciodată în viață... Dar tu mi-ai propus să dansăm și mi-ai vorbit de cele 31 de străzi ale tale, ca în cărțile lui Horațiu Iovan..., scuzîndu-te... că nu ai coniac. Eu însă voiam să mă înveți ce nu știu... Cum se trăiește între patru pereți... Și să te văd cine ești ! *(El aprinde un reflector, ea îl stinge.)* Pe dinăuntru, Ștefan.

ȘTEFAN : Apropie-te de ușă, apasă, acum, pe clanță. *(Ea se apropie, apasă și ușa se deschide.)* N-a fost nici o clipă închisă.

CRISTINA : Știam. Acum ai fost bogat !

— ÎNTUNECARE —

www.cimec.ro

TABLOUL 3

În limitele aceluiași context scenografic (deci, fără o schimbare propriu-zisă a decorului) — un mic laborator foto, cu un aparat măritor, tăvi pentru developări și fixaj, obișnuita lumină roșie, folosită pentru copierea imaginilor, umbre mari pe pereți și, mai ales, o muzică modernă, ritmată, parvenind de undeva, de departe. Ranet — în fața aparatului de mărit. Tocmai intrînd în scenă și încercînd să descifreze un bilet — Ștefan.

ȘTEFAN *(citind biletul)*: „Laboratorul foto e la etajul I al casei de cultură. La parter va fi dans. Fă-te că nu observi. Întreabă de Ranet..." *(Împăturind biletul.)* Iubitul meu Ranet — de care sînt rugat să întreb — se află în această clipă aici. *(Ostentativ.)* Era să nu te observ!

RANET: Închide ușa mai repede și fii mai puțin spiritual!

ȘTEFAN: N-am făcut decît să mă conformez indicațiilor cuprinse în bilet. *(Pauză.)* Cît mai aștept?

RANET: Eu te aștept de la 7 și este aproape 9.

ȘTEFAN: Înseamnă că ai avut de lucrat un milion de fotografii și că-ți displace dansul, dacă între timp, firește, ai reușit să înveți... Eu însă prefer parterul *(sens: sala de jos)* și restul. Drept pentru care îți mai acord un minut, din care au și trecut 25 de secunde.

RANET: Bine. Mai aștept 35.

ȘTEFAN: Și pe urmă?

RANET: Ai să te faci mai bun.

ȘTEFAN: Mă îndoiesc. *(Provocîndu-l din nou.)* Apropo! Ce se întîmplă dacă aprind lumina?

RANET: Mă pregăteam să te rog.

ȘTEFAN: Atunci n-o mai aprind. Dacă nu te incomodează și nu-ți voalează toate mizeriile astea, îmi este indiferent.

RANET *(o aprinde el)*: Cînd ai plecat de la școală?

ȘTEFAN *(realizînd schimbarea de ton)*: Adică, „scurt pe doi..."

RANET: Cît se poate de scurt, ai ghicit.

ȘTEFAN: Am plecat cînd am avut chef. *(Stinge lumina.)*

RANET: Ceva mai exact...

ȘTEFAN: La orele 19.04 minute și 25 de secunde ieșeam pe ușa cabinei de sonorizare-lumini. La 19.06 și 53 de secunde mă aflam la portar, cu care am discutat alte 45 de secunde și 3 zecimi, despre fumat și femei, ca pericol social. Și, în general, dacă-ți închipui că am de gînd să te iau în serios, ori să mă sperii de mutra ta încruntată, te-nșeli.

RANET: Îți scriam în bilet de Cristina

ȘTEFAN: Ei, așa începe să-mi placă: ăsta sînt, așa vreau, cît ar trebui să mă coste... Teatrul, cum zice colega noastră, Fana Ifrim, este foarte bun, deși nu întotdeauna... la teatru.

RANET: Plus acele situații speciale, cînd simțim nevoia subită de a improviza. Ne amintim că avem o piesă a noastră, trăită... un înlepărtat 4 septembrie...

ȘTEFAN: Cu alte cuvinte, ai fost în sală și în timpul discuției cu Fana! Și m-am uitat doar să văd... Lucrezi îndeajuns de discret...

RANET: Iar alteori, pentru reușita deplină a scenei, o amestecăm pe Ofelia, Julieta, Desdemona...

ȘTEFAN: Fără Desdemona; nu e în repertoriu.

RANET: Continuu să aștept un răspuns... *(Agresiv.)* Și-ai să răspunzi!

ȘTEFAN: Nu înainte de a ști ce te-a supărat cel mai mult: că mi-am bătut joc de anticipația ta, cu peste 15 ani... Sau că m-am străduit să explic unei neștiutoare... cum se aprind reflectoarele?

RANET: Uiți că am fost în sală și eu?!

ȘTEFAN: Nu uit deloc, dimpotrivă. Parcă te văd și acum înaintînd prudent spre Cristina și abia așteptînd să-i vorbești.

RANET: Să te previn!

ȘTEFAN: Și retrăgîndu-te demn, în timp ce eu încercam s-o conving că n-are nici un sens să urce în cabină...

RANET: Ce n-are sens?

ȘTEFAN: Să urce atît de încet... *(Pauză pentru savurarea efectului și, brusc.)* Te-am mai văzut, de altfel, și cînd părăseai curtea liceului, lăsîndu-mi acest plăcut bilețel. *(Îl agită din nou.)* Chiar i-am și spus Cristinei, cu care mă aflam pe acoperiș, tocmai își pusese costumul de baie: „Iubitul nostru Ranet, dobitocul, iar mi-a lăsat un roman". Și ea a rîs cu lacrimi.

RANET: Iubit sau dobitoc? Amintește-ți exact.

ȘTEFAN: 50-50. Apoi, am lăsat-o să creadă că tu ne-ai închis în cabină; mărinimos, ți-am luat tot eu apărarea.

www.cimec.ro

RANET : Ca s-o convingi mai mult !

ȘTEFAN : Evident. Iar între timp, fiindcă tot se înnourase și se făcuse răcoare, am reflectat, împreună, asupra succeselor biologiei moderne și am jurat să ne călugărim. Asta între 18,39 și 19,04 minute...

RANET : Și după orele 19 ?

ȘTEFAN : Ne-am repauzat pe o bancă, în parc, dacă cunoști această noțiune, repaus ; iar ne-am plimbat, iar ne-am repauzat... Și, în sfîrșit, am condus-o acasă, unde intrînd în sînul familiei...

RANET : Totul ca de obicei !

ȘTEFAN : Nu, de aici începe schimbarea... L-am cunoscut pe Horațiu Iovan, scriitorul, pe care l-am rugat să nu-i dea voie Cristinei să se mărite cu nimeni și s-o rezerve colegului meu Geo Ranet...

RANET *(o scurtă palmă)*.

ȘTEFAN *(încercînd să nu dea importanță)* : Din simpatie, sper...

RANET : 49 la sută... și, ca să-ți amintesc că m-am săturat de măgării — alte 51.

ȘTEFAN : Măgării sînt biletele tale și palmele !

RANET : De mîine — punct ! Predai cheia cabinei, cu o foaie explicativă !

ȘTEFAN : Scriu și pe tablă, în clasă : „Nu vă apropiați de Cristina, pericol de moarte. Ranet".

RANET : Inclusiv povestea cu reflectorul albastru, ușa veșnic închisă, iubirea fulgerătoare. Și n-o amesteca pe Cristina... Ce nu scrii tu — scriu eu.

ȘTEFAN : Sîntem de 11 ani împreună, Ranet. Nu m-am speriat niciodată. Și ar fi fost mult mai cinstit să-mi explici că-ți place individa, și gata, că i-ai făcut fotografii în 115 poziții, poftim, că a' întreprins cheltuieli și că dreptul primului venit se respectă.

RANET : Poate mai iei o palmă.

ȘTEFAN : Pentru autorul unei anticipații, „literat cu maniere", mi se pare cam mult, ca să nu spun vulgar... Fana ar fi fost de-a dreptul șocată, ar fi renunțat și la rol... Dar tu preferi să afli, probabil, de ce m-am legat de Cristina. *(Și răspunzînd tot el.)* Din plictiseală. Ce zici ?

RANET : Nu m-ar mira deloc.

ȘTEFAN : Și din dezinteres... Pentru că tatăl ei are magnetofon și mașină... Iar Cristina — are „10" pe flanc la română și ar putea să-mi facă lucrarea... Stai, să-mi notez ideea !

RANET : Asta începe să-ți semene.

ȘTEFAN *(notînd)* : Așa. A se vorbi cu Cristina. *(Lui Ranet.)* Dacă-mi face lucrarea, scap de corigență...

RANET : Ai calculat perfect.

ȘTEFAN : N-am calculat ; dar din discuții se nasc totdeauna idei. *(Continuînd să noteze.)* A se telefona imediat. *(Din nou lui Ranet.)* Îi spun că-i sugestia ta și că nu te-am apreciat suficient. Ești un tezaur, Ranet !

RANET : Eu zic să te astîmperi și să începenești pe un scaun.

ȘTEFAN : Ultimatum ?

RANET : Pînă nu-mi ies din fire !

ȘTEFAN : Ei, nu vorbi... *(Se îndreaptă spre ușă.)*

RANET : Și nu pune mîna pe clanță ! *(Îi taie drumul.)* Pentru că tu l-ai cunoscut pînă astăzi doar pe „iubitul Ranet, dobitocul", elevul serios și lăudat de profesori... Și ți-ai bătut joc : că aș fi „un mălai mare — patent", care și-a sărutat doar părinții și de două ori o mătușă, și aș mai fi „un naiv cu brevet" ori cu „jurnal", cum spuneai, pentru că am simțit nevoia, într-adevăr, să am un jurnal în care să-mi notez ceea ce cred eu de cuviință. Și îmi notez. *(Gest spre jurnalul care se află undeva, pe o masă ; apoi provocator.)* N-ai decît să mi-l furi într-o zi, să-l citești ! Și poate vei înțelege, citindu-l, că tu n-ai cunoscut, pînă azi, decît o jumătate din mine, cea care rabdă insultele. Dar mai există și a doua, un al doilea Ranet, care nu mai trece nimic cu vederea...

ȘTEFAN *(preluînd)* : Comunică tot dirigintei, convoacă adunări, organizează discuții...

RANET : Nici o grijă — am să organizez !

ȘTEFAN : Cere cele mai aspre sancțiuni...

RANET : Am să le cer. Cît se poate de aspre.

ȘTEFAN : Și vei scrie, în sfîrșit, încă o piesă : *Uiționul al III-lea*, în care incriminatul, reeducat prin sancțiune, devine superfizician atomist. Dar, fă-mi și mie o favoare, Ranet, una singură. Ultima. Scrie-o la timpul prezent. Și dă-mi și mie cuvîntul, în piesă, fie chiar la sfîrșit, ca să-ți explic că minți.

RANET : N-am mințit niciodată !

ȘTEFAN : Minți din prostie, Ranet. Mult mai periculos decît mine. Pentru că eu mint fără pretenții, știind pur și simplu că mint... Dar tu minți calculat. Invoci, de fiecare dată, morala, ca să-ți poți ascunde cea mai banală invidie, și soliciți sancțiuni ca să scapi de rivali. Și asta — așa-zis — „cu cele mai bune intenții", convins că

www.cimec.ro

minciunile tale ar fi utile cuiva... *(Se aude un fluierat de uzină.)* Dar a sunat de 11. Nu-ţi mai pierde vremea cu educaţia mea. Eu nu-s recuperabil decît în *Viitorul al III-lea*. Ţie, în schimb, dacă întîrzii, mămica o să-ţi facă scandal. O să-ţi închidă uşa. Hai, du-te acasă, Ranet... Eu sînt mai fericit decît tine.

RANET: Fericit, că ţi se iartă orice!

ŞTEFAN: Fericit, că am două case, Ranet. Patru părinţi, ăsta-i norocul meu! Şi nu mai fă mutra asta. Invidiază-mă, iubitul meu prieten Ranet! Pentru că ăsta-i cel mai mare noroc: să nu ai obligaţii. Să vii acasă oricînd. Şi să nu-ţi vină să te mai duci nicăieri... Hai, cară-te, Ranet. Tu eşti un nefericit!

RANET: Cum patru părinţi? Nu mi-ai spus niciodată...

ŞTEFAN: Am minţit şi eu, 11 ani. Diriginta şi şcoala, pe toţi. Pentru că mi-era teamă de invidia voastră. Să nu-mi pierd situaţia, marele meu noroc. Pentru că este un noroc: mama — mă întreabă dacă am nevoie de bani, iar noul ei soţ se conformează şi nu pot să-l refuz... *(Ştefan se înclină.)* Mersi... Iar mama de-a doua îmi motivează absenţele: „A fost foarte bolnav!", în timp ce tata, care-i şofer, mereu pe drumuri: Galaţi, Braşov, Sibiu... „Şi ce să-ţi mai aduc, Ştefan? O cravată?" *(Conclusiv.)* Am de-acum şase cravate. Şi tu numai una, Ranet! Eşti un nefericit!

RANET: Nu trebuia să ascunzi!

ŞTEFAN: Nu trebuia s-o spun nici acum. Sînt convins. Dar am vrut să te bucuri şi tu. Să ne bucurăm împreună, Ranet. Şi-ai merita o palmă, una uşoară, firească, în glumă. Dar eu n-am dreptul, sînt puţin prea bogat. Şi-apoi, tu n-ai nici o vină, Ranet, că te-ai culcat, în fiecare seară, între 10 şi 11 şi n-ai avut voie să iei măcar un patru, de leac... Ne deosebim, Ranet... Şi, în plus, nu uita, sînt bogat: am 31 de străzi ale mele, o cabină pe jumătate redută şi multe, multe cuceriri. Ultima e Cristina... Dar fii, te rog, liniştit. O să dureze puţin. Pentru că toate aceste fiinţe sînt exagerat de curioase şi vor să afle cum am ajuns acolo, sus, la cabină. Şi eu le spun: m-a descoperit Gavriliu. Apoi, vorbim de taţi, care mie îmi displac din principiu. Iar dacă mă întreabă „cine-s părinţii tăi?", le dau cuvîntul meu de onoare că sînt fachiri, maharadjahi, campioni de floretă. Cînd sînt mai multe personaje în scenă — învaţă şi tu de la Fana — întreabă mult mai puţin. *(Compătimindu-l din nou.)* Nu te pricepi la teatru, Ranet, şi scrii într-una prostii. Dar ai uitat să-mi spui: cui predau cheia cabinei şi foaia explicativă? Hai, spune! Ce-ai amuţit? Nu mai e nevoie s-o scriu? Mă pui în discuţia şcolii? Nu mai ceri eliminarea? Parcă aşa îmi promiteai în bilet... *(Şi pentru că Ranet nu răspunde.)* Ei, atunci eşti drăguţ. Am să-ţi fac şi eu o favoare. Sau, mai bine, un schimb. Am să renunţ la Cristina. Evident, după teză. Iar tu, drept mulţumire, ai să uiţi toată această discuţie. Ca şi cum nu a fost...

RANET: N-am să uit nici un cuvînt. Transmit totul Cristinei.

ŞTEFAN: Am să spun că am glumit. Că sînt invenţiile tale. Invenţiile unui prost cu jurnal... Un jurnal pe care l-aş tipări cu plăcere la adînci bătrîneţe *(îl ia cu atîta dezinvoltură, încît faptul trece neobservat; apoi, în timp ce-l va strecura într-un buzunar, ca pe un preţ al „nepublicării")*. Te sfătuiesc să uiţi!

RANET *(n-a observat nimic)*: Am să-i transmit chiar mîine!

ŞTEFAN: Atunci, eşti prost fără nici o scăpare! *(Pauză.)* Te rog, pentru ultima oară, să uiţi tot ce ţi-am spus.

RANET: De ce să uit? Explică-mi!

ŞTEFAN: Vreau să rămîn fericit! Ţi-o las definitiv pe Cristina şi-ţi dau, în plus, şi un sfat. Un sfat hotărîtor, să nu-l uiţi niciodată: iubeşte-o fără jurnal... Urcă şi în turn... Ţi-l cedez. N-am monopol la nimic... Dar iubeşte-o azi! Pînă nu se mărită cu altul... Pentru că, spre deosebire de Fana, te avertizez, Cristina se mărită cît ai bate din palme. Şi e păcat. Iar eu rămîn cu Fana, o reeduc, întreprind o acţiune obştească. *(Ranet, o nouă palmă.)* Numai că ai întrecut măsura, Ranet. Palma asta, a doua, a fost cu totul în plus. Eu îţi vorbeam de Fana şi tu n-ai înţeles nici măcar de cine-ţi vorbeam... Nefericit ce eşti! Urs! Troglodit! Infirm!

— ÎNTUNECARE —

www.cimec.ro

In scenă, în limitele aceluiași decor funcțional, camera celor două surori. Fana și Eliza Ifrim, importantă fiind nu atît alegerea elementelor care vor sugera decorul, cît crearea, cu ajutorul recuzitei, a acelui amestec de ordine exagerată și dezordine-limită, specifice oricărei camere în care locuiesc două temperamente atît de profund diferite. Dacă o terasă, bunăoară, un fotoliu, o măsuță de lucru și o frînghie de rufe pot avea același efect, camera — evident — e în plus. Ca desfășurare a scenei, subliniem că, tocmai în momentele de maximă confruntare, le vom regăsi sufletește surori. Dușmănia lor este tot afecțiune. Dar o afecțiune aparte. Iar acuzațiile reciproce, paradoxal, sînt tot atîtea prilejuri de reciprocă invidie.

FANA *(sporind dezordinea camerei)*: Am nervi — sînt nervii mei! Turbez — cu atît mai bine! Explodez — mă privește! Dar dacă pun un lucru pe masă vreau să-l găsesc tot acolo. Pe masă! Pantofii lîngă scrisori, și ciorapii acolo unde am vrut eu să-i arunc, sub dulap!

ELIZA: Zi că-l iubești!

FANA: Iubesc dezordinea mea! Nu mai fi atît de subtilă, șarpe cu ochelari!

ELIZA: Te-ai trădat ca o proastă!

FANA: ...Dar un șarpe cu aer de madonă sixtină! Gata să mă salvezi la fiecare două minute de la ultima compromitere. Cea mai îngrozitoare!

ELIZA: Îl iubești pe Ștefan!

FANA: Iubesc toți Ștefanii din lume!

ELIZA: Și ești înnebunită din cauza ei, a Cristinei, c-au stat toată după-amiaza acolo, sus, în cabină.

FANA: Să fi rămas toată noaptea. Nu-i treaba mea.

ELIZA: Dar au stat. A urcat la el. Asta-i adevărul. A văzut și Ranet.

FANA: Binevoitorul Ranet, care a dat imediat telefon colegei sale, Ifrim. Să afle toată școala, tot orașul! Nu cumva să nu aflu și eu! Și-am să-l ucid...

ELIZA: Nu m-ar mira deloc.

FANA: Am să-l ucid pe Ranet. Și mai ales pe tine. Că v-ați adunat, doi ingerași, veniți direct din viitorul al doilea, să discutați despre iubire. Ei, nu, îl cobor eu pe domnul Ranet pe pămînt!

ELIZA: Nu știa ce să facă...

FANA: Și ți-a cerut ție sfatul! Ție — marea specialistă a liceului, responsabila cu toceala, tu, care n-ai sărutat nici un ciine!

ELIZA: Suferi că ți l-a luat!

FANA: ...Și-ați hotărît imediat o adunare festivă, o discuție în clasă, o scrisoare la ziar... sau poate i-ați spus dirigintei?

ELIZA: Ți-ar fi convenit, cred și eu. Ai fi fost răzbunată.

FANA: Eu — răzbunată?

ELIZA: Uite-te cum arăți. Ești gata să mă zgîrii!

FANA: Ba bine că nu! Poate ai vrea să te mîngîi! Ce ți-a venit să te amesteci? Cine ți-a dat dreptul să judeci ceea ce nu înțelegi?

ELIZA: Fii cel puțin cinstită. Zi că-l iubești!

FANA: Nu-l pot iubi. Ștefan e pentru mine un puști. Un puști cu care m-am plimbat într-o seară. M-a sărutat sau nu... Asta a fost cîndva și am uitat. Eram însă a 15-a lui aventură sau prima. Iar eu, din naivitate, am încercat să-l trezesc și să-i spun că „aventurile *(subliniind, cu bună-știință, livrescul)* — chiar și cele frumoase — citește! *(îi aruncă o carte)* — ucid în noi aventura. Și viitorul al doilea — dar nu al lui Ranet — trebuie să devină prezent". Tu înțelegi ceva?

ELIZA: Ce-i viitorul al doilea?

FANA: „Terasa de peste drum — stai că găsesc *(răsfoiește același volum)* — iar prezentul este terasa asta, a noastră". A scris-o chiar Horațiu Iovan. *(Apoi, renunțînd la volum, nici un moment metaforă, ci plasticizare imediată, prozaică.)* Și poate că are dreptate și el: terasa de-acolo *(gest: peste drum)* n-o văd, e în întuneric. Nu-i locuită. Blocul n-a fost încă predat. Și pe mine, în plus, mă interesează ce se întîmplă aici, pe această terasă, a noastră.

ELIZA: Și ce s-a întîmplat sus, în cabină.

FANA: Cabina-i tot aici. Este... acest fotoliu!

ELIZA: Atunci, e aici și Cristina...

FANA: Firește... *(Se așază pe fotoliu, își aprinde veioza, o stinge, o aprinde din nou.)* Cristina este ziarul de azi.

care-i mai nou decît cel de ieri, dar mai puțin decît ziarul de mîine... Și un ziar nu-l poți citi decît o singură dată. Mîine, împachetezi cu el un pantof... Dar tu nu mă poți înțelege... *(Stinge încă o dată veioza, aruncă ziarul din mînă.)* Pentru tine, ziarul e ziar, și fotoliul — fotoliu!

ELIZA: Cristina-i mai frumoasă ca tine, de ce complici? Resemnează-te! Nu mai fă teorii!

FANA: Frumoasă? Și tu ești mai frumoasă! Vino în fața oglinzii. *(O trage lîngă ea.)* Mult mai frumoasă chiar... Mai ales cînd îți vine să plîngi... Dar cine-ți vrea frumusețea? Cine se schimbă cu tine? Ești un Ranet în fustă. Nu atragi o privire!

ELIZA: N-am să-ți mai vorbesc niciodată.

FANA: Învață mai întîi să vorbești! În loc să plîngi, să te aperi... Și asta fără să alergi pe terasa de peste drum, ca Ranet!

ELIZA: Să pleci! Să nu te văd!

FANA: Cu singura deosebire că tu mă invidiezi — ceea ce-i foarte frumos —, în timp ce Ranet, din întuneric, de acolo *(gest spre terasa opusă)*, mă acuză!

ELIZA: Te acuz și eu!

FANA: Plîngînd. Dar plînsul nu se vede. Rămîne aici, între noi. Și pentru cei dinafară rămîi cea mai nevinovată: fata care n-a plîns, n-a rîs, n-a vorbit, n-a tăcut. Și-ai să te căsătorești într-o zi cu un Ranet de vreo 41 de ani!

ELIZA: Și tu niciodată, cu nimeni!

FANA: De ce niciodată, Ifrim? Pentru că nu sînt premiantă ca tine? Pentru că văd ceva mai departe? Ori pentru că îmi place să cînt, să dansez, să mă îmbrac?

ELIZA: Te-ai sărutat cu o sută!

FANA: Nu-mi amintesc de nici unul.

ELIZA: Dar inginerul acela?...

FANA: A fost un inginer, a fost o zi, o seară... A fost revelația că există un astfel de om. Un Ștefan mai bătrîn...

ELIZA: Și studentul de la filologie?

FANA: Tot un Ștefan... Dacă-l voi întîlni vreodată, îi spun.

ELIZA: Mi-e rușine că am o soră ca tine.

FANA: Și mie. Pentru că vei deveni un apreciat doctor în științe, o femeie foarte stimată, dar cu o mie de crize, care va plînge în pumni!...

ELIZA: Ești rea! Ești rea! Și inventezi... Ești rea!

FANA: O vrăjitoare, sau, dacă vrei, o dirigintă... Ăsta e rolul meu! Nu l-am ales, mi-a fost dat.

ELIZA: Te iubești doar pe tine.

FANA: Și tu la fel. E, de altfel, singurul nostru lucru comun. Poate și răutatea... Dar tu n-ai fantezie, îți lipsește cianura...

ELIZA: Parcă-i văd brat la brat, într-un parc... *(Răzbunată.)* Pot avea fantezie și eu!

FANA: Te înșeli. E tîrziu. Acum dorm amîndoi și se visează cel mult pe banca din colțul aleii, unde e becul ars.

ELIZA: Se sărută...

FANA: S-au sărutat în turn. S-au sărutat la gară...

ELIZA: Și te doare... Te leagă amintiri.

FANA: Mă leagă o mare tristețe. Și mă doare pentru pictorul cu șevaletul-catarg. Mă doare pentru locomotiva „Pacific" și mă doare mai ales că, încă în seara aceasta, Ștefan, notîndu-și numele noii sale cuceriri în agendă, îi va trece alături un „nouă plus", sau — cine știe? — dacă a fost prea cuminte, un „șapte"... Mă doare pentru el.

ELIZA: Dacă te durea și l-ai fi înțeles mai demult, nu ajungea aici.

FANA: Acum îl aperi tu? Nu înțeleg!

ELIZA: Are și el o dramă. Mi-a spus-o mai înainte Ranet. Dar tu n-ai fi bănuit niciodată.

FANA: Ștefan — un om cu drame? *(Se amuză îndelung.)* A, nu... Ștefan este un mic actoraș, cu un singur rol, incapabil să inventeze al doilea.

ELIZA: Are două case și patru părinți...

FANA: E o minciună! Este invenția lui! Se scuză prin cei patru părinți, ca să fie compătimit și iertat. Dar este un truc, dumnezeule! Am să-i spun totul Cristinei! Chiar acum, imediat!

ELIZA: Să nu îndrăznești!

FANA *(formînd un număr de telefon)*: Alo!... Bună seara... Cristina?... Ascultă-mă bine și nu mă întrerupe, sub nici un motiv. Dacă întrerupi, închid. Nici să nu întrebi de unde știu tot ceea ce-ți voi spune acum. Ascultă-mă foarte atent... Jur să nu mint! Și, ca să pot vorbi, te asigur, îmi trebuie

www.cimec.ro

un foarte mare curaj. Nu răutate! Curaj! Un curaj care, privit din exterior, poate să pară urît, foarte urît! Dar nu-i nici într-un caz gelozie... Să nu crezi cumva că-l iubesc pe Ştefan! Nu! Nu-l iubesc! Poate că nu l-am iubit niciodată. Dar nici el — e singura lui dramă reală — nu mai poate iubi... Şi tu ai fost pentru dînsul un joc! Te-a trecut în carnet: aventura cu numărul 16 şi ţi-a pus un „nouă plus" sau, poate, numai un „şapte"... Dar atît: o notă, un număr, un nume. Ai fost o experienţă. Ultima pentru orgoliul lui. Iar prietenii lui, pictorul şi nea Iancu, Marin, de pe „Pacific", şi turnul, străzile lui cu amintiri, sînt doar un joc. Un ritual. Fereşte-te! Mîine va afla toată şcoala. Ştefan va povesti tuturor: lui Ranet, lui Ifrim — care sînt două molii... Şi n-are patru părinţi, cum va încerca să se scuze. E şi aici o minciună. Un subterfugiu comod, care a simţit că „se poartă". Să aibă o dramă şi el: o familie, care a încetat să mai fie familie... Dar nu-i adevărat! Aşa că, mîine, Cristina, aşteaptă-l la intrarea în şcoală şi spune-i tu, mai întîi, că ai glumit. Că ai vrut doar să-l cunoşti, să te amuzi puţin... Şi repetă acelaşi lucru faţă de Ranet şi de Ifrim. Pentru că nu sînt decît două molii, doi ingeraşi oribili! Au şi vorbit despre voi! După ei, ar fi trebuit convocate şedinţe şi planificate discuţii... Şi-ţi spun toate acestea, Cristina, pentru că tu eşti altfel. Eşti cuminte, frumoasă. Şi n-ai uitat încă să rîzi. Tu rîzi foarte frumos. Şi nu eşti acuzată, ca mine, că te-ai sărutat cu o sută... Dar eu nu mai ţin minte pe nimeni. Şi dacă nu ţin minte, înseamnă că n-a fost aşa. Numai tu, înţelege-mă bine, consideră totul o experienţă închisă. O simplă experienţă. A fost o lecţie doar... despre dragoste. Dar nu ni s-a predat „cînd" şi „cum" trebuia, şi-am dat extemporal... Am luat „3". Important e să fie ultimul „3". La revedere, Cristina!

ELIZA: Fana, tu vei fi o mare actriţă!

FANA: Ce vrei să spui?

ELIZA: Că eu sînt o proastă, Fana. Nu sînt nimic... Sînt Ifrim!

FANA: Tu ai înnebunit! De ce plîngi?

ELIZA: Plîng pentru mine, Fana. Că n-am luat niciodată un „3". Şi pentru că tu ai format numai cinci numere, nu şase. Şi n-ai vorbit cu nimeni. Ai vorbit doar pentru mine. Şi mi-ai vorbit cum nu mi s-a mai vorbit niciodată. Tu vei fi o mare artistă!

FANA: Nu vreau să plîngi!

ELIZA: Nici nu plîng. Mă bucur. Şi rîd... uite. *(încearcă, dar inerent — eşec)*, că mi-ai spus adevărul... Şi mă bucur că nu te-ai iubit niciodată cu nimeni... Sau te-ai iubit, dar ai uitat, şi-atunci n-a fost totuşi iubire... Şi-mi pare rău că n-ai avut curajul să-i spui totul Cristinei. Cineva trebuie să aibă curaj...

FANA: Va afla într-o zi...

ELIZA: Nu într-o zi! Trebuie să afle peste un singur minut, peste o singură clipă!... Şi-am să-i spun eu adevărul!

FANA: Eliza, te rog... *(Încearcă s-o oprească.)*

ELIZA *(la telefon)*: Alo! Bună seara, Cristina... La telefon, Ifrim.

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 5

Scena se desfăşoară la interval de zile. Cîteva noi elemente de decor sugerează sala de gimnastică a şcolii. În scenă, Fana şi Ştefan. Fana, în picioare, pe bîrnă, încearcă să ajungă la capătul ei.

ŞTEFAN: Fana, te rog! Este absolut fără sens! Şi nici nu e momentul...

FANA: A fost ideea ta!

ŞTEFAN: Ideea mea? Să faci exerciţii la bîrnă?

FANA: Să ne întîlnim în sala de sport. Nu m-aş fi gîndit niciodată.

ŞTEFAN: Fana, eu îmi joc cartea cea mare. Peste două ore exact, pot fi dat afară din şcoală.

FANA: Şi eşti speriat?

ŞTEFAN: Speriat.

FANA: Superstiţios?

ŞTEFAN: Termină!

FANA *(precioătoare modernă)*: Dacă ajung pînă la capătul bîrnei fără să cad, îţi rămîne o şansă...

ŞTEFAN: M-a chemat diriginta... De discuţia asta depinde... Tu nu auzi ce-ţi vorbesc?

www.cimec.ro

FANA *(același joc)*: Mă concentrez. Este spre binele tău.

ȘTEFAN: Fana, diriginta are încredere în tine. Știe că ești nebună... Tu ai putea să-i explici...

FANA: Și pentru „explicații" ți-ai amintit că există o Fana... Vechea Fana Ifrim!

ȘTEFAN: Tu mă cunoști... Tu ești singura care...

FANA Singura — eu? *(Își pierde echilibrul.)* Fii cel puțin cinstit. *(Sare jos de pe bîrnă.)* Spune-mi că, față de Cristina, sau de oricare alta, trebuie să „pari" și să-ți păstrezi o imagine nealterată... Că pentru acești îngerași — nu-i așa? — trebuie să ai o cămașă curată și un suflet de neînțeles. Pe cînd cu mine-i mai simplu: eu te cunosc de mult, și n-o să se întîmple nimic dacă vei fi mai neîngrijit și îngrozitor de speriat. Dar, hai, spune odată ce vrei: o mîngîiere, un sfat, ori, poate, să-i dau asigurări dirigintei că Ștefan Răducu, dintr-a XII a, se va îndrepta peste noapte?

ȘTEFAN: Deci, mă refuzi!

FANA *(cu emoția unei declarații de dragoste)*: Luminal — dacă vrei, 20 de pastile, oricînd!

ȘTEFAN: Tu ești lucidă, Fana.

FANA: Pe vremuri era un defect: „ești prea lucidă, Fana! Tu și cînd săruți, reflectezi..."

ȘTEFAN: Au mai rămas două ore! Voi fi dat afară din școală!

FANA: Să fii!

ȘTEFAN: Dar nu am nici o vină, înțelege! S-au adunat aparențe! Nu-s strălucit la română, admit: nu am decît note de „3"; sînt uneori și obraznic... adică spun în față ce cred și, poate, cui n-ar trebui; n-am înțeles nici de ce ar fi fost necesar să fac pe călugărul la vîrsta de 18 ani împliniți și am recunoscut că am avut două-trei cuceriri, nu am stat să le număr... Dar care-i vina reală?

FANA: Una singură!

ȘTEFAN: Spune-o!

FANA: Aerul de nevinovat. Și ideea asta stupidă de a încerca să joci teatru cu mine, cînd eu te cunosc — și tu o știi — cum îmi cunosc buzunarul... Și faptul că-ți scoți, în prim-plan, cuceririle — pentru că m-aș număra printre ele —, dar ascunzi foarte abil, ceea ce e mai grav, că ești un mic profitor.

ȘTEFAN: Eu profitor?!

FANA: Da, profitor! Și pentru un sărut, două comutatoare, „roșu intens și albastru", plus o centrare lentă — interesate și ele — i-ai cerut unei naive patente să-ți facă teza a doua zi, la română: „Hai, Cristinel, te rog, să nu rămîn corigent..."

ȘTEFAN: N-a fost așa!

FANA: Ba da!

ȘTEFAN: Ne-a dat două subiecte, ascultă: poetul preferat — o prezentare banală, dar eu n-am nici un poet preferat; și o compoziție liberă: „Ziua cea mai frumoasă", ceva cu floricele, la care nu mă pricep...

FANA: Pentru că n-ai avut o astfel de zi.

ȘTEFAN: N-am avut...

FANA: Să fi scris adevărul... Pentru sinceritate ți-ar fi dat două puncte în plus.

ȘTEFAN: Că pe dirigintă o fi chemînd-o Fana Ifrim, și-i dementă!

FANA: Vrei să spui genială...

ȘTEFAN: Își bagă nasul în toate!

FANA: Are un nas genial!

ȘTEFAN: Dar n-am copiat, tu n-auzi?! Cristina a ridicat foaia de hîrtie spre mine și, pe foaie, fără să ne fi înțeles dinainte, scrisese numele meu. Ce-aș fi putut să mai fac?

FANA: Nu înțeleg... Tu îmi spui mie cam ce-ai dori să-i transmit eu dirigintei, sau vrei, într-adevăr, să te cred?

ȘTEFAN: Nu puteam s-o opresc, ăsta-i adevărul curat.

FANA: Deci, tu ai fost obligat să accepți toată această substituire: tu te-ai sacrificat, ai fost constrîns, victima întîmplării...

ȘTEFAN: Victimă, da... *(Apoi, renunțînd.)* Am avut și ghinion...

FANA: Și dacă teza ți-ar fi fost anulată, fără nici un fel de sancțiune... ai fi fost liniștit? Recunoaște!...

ȘTEFAN: Anulată? Cum?

FANA: Vin de la dirigintă. Mi-a spus că reflectează... Adică, s-a și decis...

ȘTEFAN: Sînt invențiile tale. Ce căutai la ea?

FANA *(fără să-și dezvăluie improvizația)*: Știa c-am fost într-o vreme prieteni și a vrut să-și formeze o părere. Adică,

www.cimec.ro

să mă întrebe ce cred.

ȘTEFAN: Pe cuvîntul tău de onoare?

FANA: Am plecat de la ea acum o jumătate de oră. *(Calculînd cu precizie efectul.)* Secretara tocmai „bătea" decizia de eliminare.

ȘTEFAN: Decizia? Doar tu singură ai spus...

FANA: Nu scria pentru ce. Adică scria... Dar nu era nimic despre teză.

ȘTEFAN: Pentru jurnal, e clar! M-a reclamat Ranet! *(Pauză.)* Știa și de jurnal, nu-i așa?

FANA: Absolut tot. Aflase. Dar nu de la Ranet, de la tine!

ȘTEFAN: Că-s somnambul și vorbesc noaptea-n somn!

FANA: Te poți trăda și altfel. Și te-ai trădat încă de-a doua zi, deși... Interesant... Cum ai reușit să i-l furi?

ȘTEFAN: Mi l-a dat, pur și simplu. M-a rugat să-l citesc.

FANA: Și tu, ca să-l îngrozești pe Ranet, ai întrebat-o pe dirigintă dacă jurnalul literar nu reprezintă, în zilele noastre, un gen desuet. *(Pauză.)* Cum ți l-a dat? Voia să-i faci cumva o recenzie? Dacă l-ai avut de la el, cu atît mai mult nu aveai voie să-l rupi și să trimiți fiecărui elev cîte o foaie. Pentru că tu le-ai trimis, recunoaște!

ȘTEFAN: Să dovedească, Poftim!

FANA: Diriginta nici n-a urmărit să dovedească ceva. Mi-a și spus: clasa știe exact adevărul, opinia e creată... Pe ea o interesa *(se simte c-ar dori să vorbească în stilul dirigintei)* „cum n-ai înțeles pînă azi că un jurnal intim nu se poate fura... că-i altceva... e un om..."

ȘTEFAN: „Un sufletel rănit..." *(Persiflant.)* Ranet să-mi înalțe o statuie că i-am spus adevărul. Să se mai termine odată cu sensibilii ăștia, îngropați în jurnale!

FANA: Ți-era teamă de el, pitecantropus! Voiai să-l compromiți! Deși în fața lui ai încercat, numai în urmă cu cîteva seri, să-l induioșezi cu dramele tale, pe care nu le-ai trăit, cu cei patru părinți... Și asta i s-a părut de acum dirigintei...

ȘTEFAN: Deci, tot de la Ranet! Și mai voiai să-l aperi!

FANA: Nu, asta știa de la mine. Pentru că invenția cu cei patru părinți n-am putut s-o ascund. Nu mai era o teză înlocuită în mod stupid, nici un jurnal pe care ai îndrăznit să-l distrugi. Era de-acum un calcul și — cum zicea diriginta *(din nou efortul de a-și aminti exact)* — o mașinație, o înțelegere dubioasă a vieții și o adaptare la consensul unei aparențe morale: „Nu eu, părinții mei..."

ȘTEFAN: Trebuia să mă aștept.

FANA: Eram obligată s-o fac... Numai că n-am fost în stare. N-am putut să i-o spun nici Cristinei. Și numai naivul Ranet a încercat să te apere în fața dirigintei, rugînd-o să nu te elimine... pentru că ai avea patru părinți.

ȘTEFAN *(bănuitor)*: Naivul Ranet... Vrei să spui...

FANA: El nu putea bănui...

ȘTEFAN: Și diriginta?

FANA: Știi cît se poate de bine. Te-a rugat să inviți pentru astăzi, la școală, pe unul dintre cei patru părinți.

ȘTEFAN *(sincer sau jucînd foarte bine)*: Că apăs pe un buton și-i aduc la comandă. Nu-i cunoști pe ai mei. N-am avut pe cine să chem.

FANA: Eu m-aș fi dus la pictor. L-aș fi rugat să se prezinte la școală și să se recomande drept tatăl meu adoptiv.

ȘTEFAN: De care pictor vorbești?

FANA: Cel cu șevaletul-catarg, pe care l-ai cunoscut în vacanță și lucra la nud... Dar tu n-ai îndrăznit, se înțelege, pentru că pictorul, fiind și el un naiv, ar fi spus adevărul.

ȘTEFAN: Pictorul n-a existat niciodată. A fost creația ta.

FANA: Atunci l-aș fi adus pe nea Marin de pe „Pacificul" mare, colocatarul de bloc.

ȘTEFAN: N-a existat nici el... L-am inventat împreună, tu ai uitat?

FANA: Dar dacă i-am inventat împreună și-au fost cîndva ai noștri...

ȘTEFAN *(întrerupînd-o)*: Deci, asta e!

FANA: Da, asta... Ar fi trebuit să mă întrebi cel puțin! Și să nu ici aerul acesta de acuzat pe nedrept... Pentru că nu mie mi-a venit prima oară ideea să mă prezint la școală cu un tată fictiv!

ȘTEFAN: Ce vrei să spui?

FANA: Că s-a prezentat, ieri după-amiază, la cancelaria școlii, actorașul acela cu care te-am văzut de cîteva ori împreună și despre care ți-am spus că-mi displace, că are ceva de ratat.

ȘTEFAN: E vărul meu.

www.cimec.ro

FANA : Asta a spus-o și el dirigintei. Că tatăl tău este bolnav și e plecat în provincie și alte zeci de justificări la fel de puțin verosimile. Dar mințea prost, se temea de urmări și se contrazicea la fiecare pas.

ȘTEFAN : Deci, diriginta a simțit ?

FANA : Am simțit eu... și i-am trimis un bilet.

ȘTEFAN : Dirigintei ?

FANA : Lui, personal : „Fă-te imediat nevăzut, cabotin mizerabil".

ȘTEFAN : Iar inventezi !

FANA : Dacă nu-l expediam, zburai pentru totdeauna din școală. Pe cînd așa, diriginta a înțeles că nu mă număr printre naivele tale *(sugerînd din nou vorbirea dirigintei)*, care ar fi fost gata s-o roage, în genunchi, să te ierte. Și în loc să-și piardă încrederea în mine, mi-a cerut s-o ajut.

ȘTEFAN : Deci, sînt eliminat ?

FANA : Încă nu. Diriginta nu știa ce să facă și m-a rugat să mă transpun în situația ei. Numai să fiu cît se poate de sinceră, pentru că părerea mea, cum spunea ea, va fi hotărîtoare în privința eliminării.

ȘTEFAN : Și tu ?

FANA : I-am cerut un răgaz de 24 de ore.

ȘTEFAN : Înseamnă că-s salvat !

FANA : Acum un an ai fi fost.

ȘTEFAN : Ce vrei să spui ?

FANA : Că nu mai știu care e adevărata salvare... Să fii iertat încă o dată sau, poate... *(Nuanțează alternativa eliminării.)*

ȘTEFAN : Fana, ce ți-a venit ?

FANA : Am făcut tot felul de prostii, poate mai multe ca tine. Dar nu mi-ar fi trecut niciodată prin minte să chem la școală un străin, un tată... adoptiv, de ocazie. Și nici să inventez patru părinți. Cum i-ai putut inventa ?

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 6

Din nou, interiorul casei Ifrim. O ordine mai mult decît neașteptată confirmă absența Fanei. În scenă — Ranet și Eliza. O atmosferă ciudată. Fiecare vorbește mai mult pentru el și cu sine... Dar replicile, interferîndu-se, creează aparența de dialog. Treptat, pe măsură ce vor îndrăzni să devină mai sinceri, scena va fi mai alertă, cu acuzații reciproce, ca între doi complici, care abia acum au căpătat conștiința că au acționat corelat. Apariția Fanei va pune acest fapt în lumină, rămînînd, paradoxal, tot o scenă în doi : de o parte, Eliza—Ranet (o singură identitate), de alta, Fana, oponentul lor declarat.

ELIZA : Cum e și viața, Ranet ! Mai că-mi vine să rîd. Și, de fapt, n-ar fi de rîs. Ar fi așa, dimpotrivă.

RANET : Ce ar fi dimpotrivă ?

ELIZA : Nimic.

RANET : Ai început totuși ceva. De ce ți-e teamă ? Vorbește.

ELIZA : Mă gîndeam că te cheamă Geo Ranet. Și de 11 ani ți se spune Ranet. Mie — Ifrim... Eliza și Geo ar fi fost altceva. Ar fi sunat altfel...

RANET : Poate că da.

ELIZA : Cristina cum îți spune ?

RANET : Ranet.

ELIZA : Vrei să pun muzică ?

RANET : Nu.

ELIZA : Și poate nu m-aș fi gîndit niciodată la asta, dar într-o zi Fana s-a supărat pe mine și mi-a spus : „Ifrimule, așa și pe dincolo..." Dar nu din răutate. Și Cristina la fel : „Ifrimule, așa și pe dincolo..."

RANET : Eliza sună prea intim. Deși nu mi se pare urît. E chiar frumos. Și după ce ai să te căsătorești, e de la sine înțeles...

ELIZA : A, da, de asta sînt convinsă și eu... N-o să rămîn toată viața : Ifrim. Nici tu — Ranet... Dar ce voiam ?

RANET : Să pui un disc.

ELIZA : Adevărat. *(Pune un disc.)* În general, am memorie bună. Reține foarte ușor. Fana spune că ăsta e un mare „atu". N-o spune admirativ... Îmi aruncă mereu că am să ajung doctor în științe și am să mă mărit cu un bărbat de 41 de ani *(se amuză)*, care o să mă iubească etern.

RANET : Nu văd nimic de rîs.

ELIZA : Nici eu. *(Continuă să rîdă, apoi oprește discul.)*

RANET : De ce ai oprit ?

ELIZA : Mă gîndeam la Cristina. Tu ai venit să vorbim de Cristina și eu „așa și pe dincolo..."

www.cimec.ro

RANET : Nu ți-am spus de Cristina nimic, dar nimic ! Și tu ai început cu „așa și pe dincolo".

ELIZA : Este o vorbă de-a mea. N-aș putea s-o explic. Deși Fana susține că a întîlnit odată un inginer și era suficient să-i treacă ei prin minte că ar dori să se plimbe și el îi și spunea : „Fana, tu vrei să te plimbi !" Și se plimbau. A fost prima ei dragoste. Se spune că au și trăit împreună. Dar cu nu cred. Ți s-ar părea o crimă ?

RANET : Știu și cu ?! Dacă n-ai date certe... *(Pare totuși interesat.)*

ELIZA : Nu am... Dar voiam să-ți spun că, într-un fel, semeni cu inginerul acela al Fanei.

RANET : Nu te înțeleg.

ELIZA : În privința Cristinei, firește... Te simt mereu lîngă ea... Adică, te gîndești aproape tot timpul la ea.

RANET : La cine ?

ELIZA : La Cristina.

RANET : Nu mă gîndesc deloc. Tu n-auzi ? Abia ți-am explicat... Ce tot vrei cu Cristina ? Nu mă preocupă deloc...

ELIZA : Oricum, este drăguță, adică este bineîăcută, înaltă... Are glezne subțiri... Și-asta-i baza... glezna, cel puțin așa susține Ștefan...

RANET : Vorbeai de inginer.

ELIZA : A plecat în provincie.

RANET : Corespondență ?

ELIZA : Nu.

RANET : Și tu, mai termină cu glezna !... Toți oamenii au gleznă, ai fi putut să observi...

ELIZA : Deci, tu n-ai fi pentru gleznă... ci, mai mult așa, pentru suflet... ?

RANET : Poate că da, știu eu ?! S-ar putea să mă înșel...

ELIZA : Și eu mă înșel uneori. Adică îmi place să cred altceva și pînă la urmă cred.

RANET : Cum arăta inginerul ?

ELIZA : Nu l-am văzut niciodată. Fana zicea că-i un Ștefan mai bătrîn. *(Pauză.)* Cristina știe c-o iubești ?

RANET : Tu încetezi cu Cristina sau nu ?

ELIZA *(concesie)* : Atunci, în general... Dacă ai spus vreodată cuiva... vreau să spun, unei fete...

RANET : Nu cred. Adică, am vrut să spun cuiva, într-o seară, asta acum vreun an... Avea însă bilete la film. *(Se amuză.)*

ELIZA : Nu văd nimic de rîs.

RANET : Nici eu. Dar avea realmente bilete. Cum îți explici ?

ELIZA : Eu cred că există un fluid. Cînd vorbesc cu tine, să nu te superi, Geo, nu simt nimic. Iar la reuniunea din vara trecută, cînd am dansat cu Ștefan, cum să-ți explic, am simțit așa, un fior...

RANET *(indispus)* : Fiindcă sînteți toate la fel. Tu, și Cristina, și Fana. Numai că Fana-i cinstită... Adică și voi... Dar Fana n-are prejudecăți...

ELIZA : „Toate la fel" — ai descoperit un secret ! Tu nu ești la fel ca Ștefan ? Nu visezi și tu cuceriri... sentimente ? Dar ai să fii dus de nas toată viața. Nici o Fana n-o să alerge să te caute, nici o Cristina n-o să te viseze în somn, iar în ceea ce mă privește...

RANET : N-am vrut să te jignesc. Am spus așa, într-o doară...

ELIZA : Nici eu. Dar vezi... Tu ești deștept acolo, la școală, dar în problemele simple de viață, cînd vorbim, banalele, de gleznă — cum s-a întîmplat — pentru că are o importanță și glezna, să nu te superi, Geo, nu ești foarte deștept.

RANET : Depinde de situație, de anturaj... Vreau să spun că depinde... Uite, mă gîndeam, într-o zi, tu și cu Fana sînteți surori... Și parcă totuși n-ați fi. Fana e altfel, mai vie... Tu ești mai mare ca ea ?

ELIZA : Nu. Fana e mai mare cu un an. Dar am început școala împreună. Părinții noștri sînt foarte ocupați. Și am crescut — vezi, asta-i ciudat — în aceleași condiții, în aceeași casă, am învățat chiar și în aceeași școală. Și Fana e vie, frumoasă, cum spui, iar eu... Evident că depinde.

RANET : Exagerezi. Tu ești foarte stimată.

ELIZA : De profesori, de diriginți, de părinți, pentru că eu nu exist, nu le creez probleme și n-am nimic al meu...

RANET : Nici eu.

ELIZA : Dar Fana are : vrea să fie artistă. E nebunia ei. Și face un milion de exerciții... Că uneori mă și întreb dacă inginerul acela a existat. *(Ranet, foarte surprins.)* Iar Ștefan are cabina aceea, cu toată electronica lui... Crezi că a avut aventuri ?

RANET : Un seducător de duzină. Un

www.cimec.ro

prefăcut. Iar noi ne entuziasmăm, asta e, în loc să-i spunem pe nume.

ELIZA : Ce-ar schimba ?

RANET : Nu l-ar mai căuta nici o fată *(ipoteză)*, l-ar ocoli.

ELIZA : L-ar apăra !

RANET : Nu te pricepi...

ELIZA : Ei, află atunci că i-am spus totul Cristinei — dar absolut tot — și ea ce crezi că a răspuns : „Am știut totul dinainte. Ifrim. Îl acuzi pe nedrept. Ștefan este cel mai cinstit. Și, în orice caz — asta ca să mă-nfurie — sărută excelent. Roagă-l să te sărute".

RANET : Credeam că i-a spus Fana... N-a vorbit Fana cu ea ?

ELIZA : Eu am vorbit, și m-am simțit pălmuită, înțelegi ? Pentru că pe mine m-au sărutat numai așa, la jocuri... Și nici nu sună frumos : „M-am sărutat cu Ifrim".

RANET : Foarte ciudat... Puteam să jur că Fana...

ELIZA : Evident, pentru că există ceva, un fluid, ți-am mai spus... Dar tu să nu te superi, Geo, nu-l ai... Mă gîndesc la Ștefan, comparam. Și vii mereu cu uniforma asta, cu pantaloniiburlan, cu gulerul care nu e foarte curat... Și cînd vorbești, deși s-ar putea să ai un suflet frumos, dar nu de suflet e vorba, parcă ar mai fi un al treilea de față. Mereu politicos, diplomat, chiar cînd te scot din sărite. Bunăoară, acum : de ce nu explodezi ?

RANET : Te-aș jigni.

ELIZA : O să-mi facă plăcere... Te rog.

RANET : Uite-te în oglindă, atunci...

ELIZA : M-am uitat de o mie de ori. Te-am înțeles foarte bine. Fana își schimbă ceva la o rochie și rochia ei este alta, mereu. Iar eu le schimb... și sînt toate la fel.

RANET : Nu pentru asta, Eliza. Pentru că ne-am resemnat. Și l-am acceptat pe Ștefan cum era : ca pe un coleg oarecare, bolnav de oreion sau de pojar... În loc să-l bat, să-l distrug... Uitînd că oreionul se ia, vreau să spun că-i foarte periculos... Mă refer la Ștefan. Și a devenit cu timpul : marele don Ștefan. Ba mai mult, l-am apărat și la școală. L-am ajutat la teză. Iar acum „gloria" lui mă distruge pe mine. El pare cel îndrăzneț ! Pe cînd, în realitate, ce reprezintă ? Zi ! E un om oarecare... Tot așa cum tu ai ascuns aventurile Fanei, pentru că ai invidiat-o în secret... Vina ta ! Și i-ai creat — eu am discutat și cu alții, să știi — aureola și mitul de a fi cucerit nu știu care inginer. Dacă l-a cucerit... Și ai ascuns-o pînă și acasă, față de ai tăi : ca să te sufoce acum, prin cuceririle ei, prin rochiile ei, prin frazele ei... Dar am să-i distrug pe amîndoi ! Voi fi mai rău decît toți ! Pentru că există și un al doilea Ranet. *(Pe ultimele fraze a intrat și Fana.)*

FANA : N-ai să ne distrugi niciodată, Ranet. Cel mult ai să te înfurii, ai să țipi, ai să alergi să spui tot dirigintei, ai să convoci nu mai știu cîte ședințe, vei cere să fie sancționat cineva și va fi. Eliza, la rîndul ei, mă va spune părinților, sau va bate toba pe stradă, că m-am încurcat cu nu știu care inginer, cu un student... Poate că voi fi și eu, pînă la urmă, condamnată... dar „mitul" de care spuneai va rămîne. Ștefan va fi, și pe mai departe, „marele don Ștefan", iar cu, poți discuta cu oricine, celebra Fana, vrăjitoarea, artista...

RANET : Și-atunci, după tine, să rabd și să tac, să ascund ?

FANA : Să te lupți cu Ștefan și cu mine, să te aperi cu dinții, să ne înfrunți, n-am nimic împotrivă, dar nu printr-un jurnal de la 1800.

RANET *(alarmat)* : Ce ai citit din jurnal ?

FANA : Nici un rînd, liniștește-te ! Dar dacă ar fi cuprins un lucru cît de cît pasionant, aș fi știut. Adică s-ar fi vorbit... Jurnalul însă a trecut neobservat, nimeni nu a reținut nici o frază, nimeni nu a înțeles de ce ai început un jurnal. Și, plictisindu-se cu toții, de la primele rînduri, ți l-au adus înapoi, filă cu filă, întreg.

RANET : Pentru că nimeni n-a înțeles...

FANA : Au înțeles, în schimb, că n-ai pic de curaj nici cînd rămîi singur cu tine. Și pentru cuceriri e nevoie de curaj, de fantezie, de izbucniri, ca cea de mai înainte. Și de felul tău de a fi, cel real... Pentru că nu există un al doilea Ranet. Și chiar dacă ai reușit să-l creezi — poate ai și început, cine știe ? — eu îl prefer pe adevăratul Ranet. Iar pe Ștefan, n-ai să-l îndrepți cu amenințări și cu sancțiuni oficiale, ci rîzînd de toate minciunile lui, de cuceririle pe care nu le-a făcut, sau

www.cimec.ro

le-a făcut, dar au fost atît de ușoare încît n-a cucerit, ci a fost cucerit.

ELIZA : N-o asculta, Ranet. Vrea să te liniștească. E îndrăgostită de el. Vrea acum să-l salveze. Dar tu ai spus foarte bine : trebuie să fim răi, cît mai răi ! Să nu mai ascundem nimic. Să bat toba pe stradă ! Să spun tot ce știu...

FANA : Și ce știi, fără să știi de la mine ? Că am iubit trei bărbați ? Un Ștefan mai bătrîn, un inginer, pe care nu l-ai văzut niciodată ; unul ceva mai tînăr, care, poate nici n-a existat decît în imaginația mea ; și un al treilea, un coleg, tot un Ștefan și el. Dar, spune-mi, te rog, chiar dacă au existat, să admit, și i-am iubit pe toți, de ce oare trebuie să fiu acuzată ? Cu ce sînt mai nedemnă ? Nu voi mai fi cîndva o soție ideală ? N-am să mai pot preda literatura, copiilor ? Voi fi o dirigintă mai rea decît altele ?

RANET : Și atunci ?

FANA : Nu cunosc rețete, Ranet. Știu doar că nu e bine să-l copiezi pe Ștefan. Vei fi o copie ștearsă. Și ar fi mai simplu, cred, să rămîi cel care ai fost astă-seară, cinstit, agresiv — poate e felul tău... Iar tu, Eliza, să nu mă invidiezi. Nu mă lua drept model ! Și nu te înverșuna că avem firi diferite.

ELIZA : Voi spune totul dirigintei. Chiar azi !

FANA : I-am spus eu, acum un sfert de oră. I-am spus tot adevărul. *(Concluzie : tardiv.)*

ELIZA : Ai fost la ea ? Astă-seară ?

FANA : Am fost... Și ți-a pus „10" la primul subiect, la poeți. Dar din al doilea, în schimb, n-a înțeles nici o iotă... „Ziua ta cea mai frumoasă", spunea, i s-a părut apăsătoare și neagră. Iar pe Cristina — deși va trebui să dea teza din nou — a spus că o invidiază pentru compunerea ei... Iar de compunerea ta, Ranet, a spus că nu-și amintește... nici un cuvînt, serios !

ELIZA : Sînt invențiile tale ! E teatru ! Am știut-o din primul moment. Dar am vrut să ascult toată scena. Și mi-e necaz că nu pot să-ți spun ce-ai pierdut. Mi-e necaz că vei fi mai departe iubită, iar eu, mai departe, Ifrim. Și mi-e necaz că eu voi lua doctoratul în științe, mă voi căsători foarte tîrziu... iar tu, o foarte mare artistă.

FANA : Te-nșeli, Eliza. Voi fi o dirigintă. Atît !

ELIZA : Cea mai rea dintre toate !

FANA : Adevărat, Ifrim. Cea mai rea ! Dar asta-i meseria diriginților buni... Și n-ai nici un motiv să te superi, nici să te încrunți, să plîngi... pentru că devin, fără să vreau, invidioasă... *(Se amuză, dar amuzamentul e falș.)* Eu n-am mai plîns de mult.

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 7

Decorul primelor scene : mica sală de festivități a liceului. În scenă, abia intrînd — Ștefan. Nu pare grăbit să urce spre cabina de sonorizare ci, dimpotrivă, preferă podiumul, scena sălii de festivități. Sus, în cabina de sonorizare, distingem silueta unei fete, pe care abia mai tîrziu o vom identifica. Spre surpriza lui Ștefan, amintind oarecum desfășurarea scenei a doua, o voce ciudată, pe reverberații, i se adresează direct.

VOCEA : Romeo, deci ? Mefisto ? Sau, poate don Juan ?... Dar nu ! Ești tot Romeo... *(decepționată)*. Și mă jurasem, zău, de cum întîlnesc un Ștefan care refuză teatrul, mă îndrăgostesc nebunește. Dar tu l-ai acceptat... Mortua est, Ștefan !

ȘTEFAN : Cine e sus ?

VOCEA : Un reflector. Al treilea de pe dreapta.

ȘTEFAN : Hai, fără glumă.

VOCEA : Nu glumesc *(și cu un anume regret)*, sînt reflectorul cel mai serios.

ȘTEFAN : Deci tu erai... Te știu.

VOCEA : Nu știi nimic, te lauzi.

ȘTEFAN : Ai o memorie, Fana, de adevărată actriță. Felicitări !

VOCEA : Tu, nici măcar intuiție... Ești un Romeo ratat.

ȘTEFAN : Deci și ratat... Probabil că azi după-amiază, în grabă, ai uitat să mi-o spui...

VOCEA : Azi, după-amiază ? Eu ?

www.cimec.ro

ȘTEFAN : ...Și te-ai întors special !
VOCEA : ...Nici n-aveam ce să uit...
ȘTEFAN : Atunci, or fi trecut din nou 15 ani...
VOCEA : Ștefan, tu mă confunzi !
ȘTEFAN : Pentru că nu-ți convine... Dar eu vreau să știu ce-ai decis. Consideri și acum că eliminarea ar fi cea mai bună soluție ? Hai, da sau nu ?
VOCEA *(imitîndu-l)* : Da sau nu...
ȘTEFAN : Fana, tu să încetezi !
VOCEA : Voiam să-ți propun să vii sus...
ȘTEFAN : De la distanță discut mai degajat. De cei voiai să vin sus ?
VOCEA : Știu și eu ?!... *(Ironie discretă.)* Să mă recucerești !
ȘTEFAN : Tu să-ți bați joc, auzi...
VOCEA : Nu vreau să aud...
ȘTEFAN *(uimit)* : Parca-i fi altă Fana...
VOCEA : Și sînt !
ȘTEFAN : Poate de cînd ai început să repeți în piesuța aceea a iubitului nostru Ranet...
VOCEA : Cu totul altă Fană !
ȘTEFAN : Nu există o alta. Și chiar dacă ar fi... Între noi totul a fost spus, dragă Fana. Nu vreau să-ți cîștig simpatia, nici să-ți cer ajutor.
VOCEA : Atunci, imaginează-ți că aici, sus, nu e Fana, ci cucerirea a șaptea, a zecea... Sau, poate, ultima dintre ele; imaginează-ți c-aș fi Cristina, Ștefan. Fiica scriitorului care-ți place teribil.
ȘTEFAN : Cu atît mai bine. Mă bucur.
VOCEA : Deci, nu mă crezi ?
ȘTEFAN : Te cred.
VOCEA : Și ești îndurerat de această subită schimbare ?
ȘTEFAN : Fana, te rog, încetează ! Nu am nervi de oțel.
VOCEA : Pari iritat.
ȘTEFAN : Sînt vesel. Aștept eliminarea.
VOCEA : Deci, tot eliminarea...
ȘTEFAN : Prostia ! Prostia ta și a lor. Pentru că mi-am bătut joc de Ranet, încă din clasa întîi, fără nici un motiv, și am fost, de fiecare dată, iertat. Toată lumea a rîs. Iar o singură dată i-am spus cinstit adevărul, că el e mai periculos decît mine, pentru că minte „frumos" și pentru că are un jurnal ca pe vremea bunicii... Și-atunci, gata : sînt vinovat !
VOCEA : Față de mine ești !
ȘTEFAN : Față de tine cel mai puțin. Fără tine n-aș fi știut niciodată să inventez întîmplări care nu se pot întîmpla, să creez un pictor fictiv și un mecanic pe care încă nu l-am văzut. Și tot de la tine am ajuns să-i înțeleg exact pe ai mei...
VOCEA : Nu de la mine, Ștefan.
ȘTEFAN : Ba da. Tocmai de aici reîncepe prostia... Creez impresia falsă că părinții mei se înțeleg foarte bine și că trăiesc într-un cămin fericit, deși sînt doi străini, despărțiți sufletește... Și totul este perfect. Într-o zi însă, îi spun lui Ranet adevărul, c-aș avea patru părinți, că m-am săturat de atmosfera de acasă... și atunci sînt acuzat chiar și de tine, Fana.
CRISTINA : Eu nu te acuz, Ștefan ! Dimpotrivă... Mă bucur.
ȘTEFAN *(iritat)* : ...Că ești Cristina, am înțeles, mi-ai spus...
VOCEA *(inversînd rolurile)*... că sînt Fana Ifrim... și că ai ghicit, neașteptat de ușor, cine sînt. Fără să mă confunzi nici o clipă cu... Cristina Iovan. Pe care, vrei să mă faci să cred c-o iubești... Sau, poate, n-o mai iubești... Hai, zi !
ȘTEFAN : Cu Cristina-i la fel... Timp de trei ani, începînd dintr-a IX-a, a X-a, fac cele mai mari nebunii, am un „Pacific" al meu, nu știu cîte aventuri elogiate și toată lumea se amuză: marele don Ștefan. O singură dată, în schimb, aventura nu mai e aventură și sînt cinstit — mă îndrăgostesc de o proastă sau ca un prost, ceea ce, într-un fel e totuna...
VOCEA *(întrerupîndu-l)* : Deci, te-ai îndrăgostit !
ȘTEFAN : ...și totul se complică : sancțiuni, eliminări. *(Apoi, anulînd tot.)* Ce să mă îndrăgostesc ? Încetează... Asta a fost așa... și-a trecut... Eu îți vorbeam de eliminare !
VOCEA *(cu un mare regret)* : De eliminare, da. Cred că te-ai speriat fără rost. Nu poți fi eliminat pentru o teză, fie ca și înlocuită.
ȘTEFAN : Dar spuneai că diriginta a aflat de jurnal.
VOCEA : Nu, n-a aflat nimic... *(Surprinsă.)* Ranet a primit tot jurnalul înapoi și a spus că-i este indiferent, nu mai voia să reclame.
ȘTEFAN *(intrigat)* : Și vărul meu, care a fost la dirigintă acum cîteva ore...
VOCEA : A, da, îmi amintesc.... Mă aflam chiar în hol. A întrebat cineva, un bărbat, mi se pare, de dirigintă. Dar după ce diriginta plecase. Spunea că a venit pentru tine, adică din partea familiei... Și s-a retras imediat.
ȘTEFAN : Mi-ai spus că i-ai trimis un bilet.
VOCEA : Nu știu de nici un bilet. *(Apoi izbucnind.)* Și m-am săturat de tot acest joc : „Tu mi-ai spus, eu ți-am spus..."
ȘTEFAN : Deci, m-ai „jucat", frumos !... *(Apoi, rezumînd.)* Vărul meu a sosit după ce diriginta plecase ; Ranet n-a

www.cimec.ro

reclamat ; și eu care mă credeam în pragul eliminării... fără nici o vină reală !

VOCEA : Față de mine ai... Eu sînt Cristina Iovan.

ȘTEFAN : N-am chef de jocuri, Fana !

VOCEA : Imaginează-ți totuși că sînt Cristina Iovan și gîndește-te dacă față de mine, Cristina, n-ai făcut o greșeală...

ȘTEFAN : O imprudență : nu trebuia să spun că ușa n-a fost închisă.

VOCEA : Dar asta o știam... Am urcat în cabină cunoscînd toate legile jocului. Știam că sînt a 15-a...

ȘTEFAN : Fana, nu-mi strica ultimul lucru frumos.

VOCEA : Hai sus...

ȘTEFAN : Predau cheia cabinei. Nu mai urc niciodată.

VOCEA : Adică vrei să te îndrepți în final, ca eroii lui Horațiu Iovan ? E tardiv... Tu trebuie să mori ca Romeo

ȘTEFAN : Fana, nu-ți bate joc !

VOCEA : E legea ta interioară.

ȘTEFAN : Hai jos.

VOCEA : Nu, vino mai bine sus. *(Reflectorul, care l-a urmărit pînă în acest moment, a fost stins.)*

ȘTEFAN : Fana, tu îmi distrugi reflectoarele !

VOCEA : Nu le distrug, le-am stins.

ȘTEFAN : Și-abia te mai aud.

VOCEA : Am scos reverberația. Cred că am dat foc la ceva... *(Ștefan urcă în fugă scara și intră în cabină.)*

ȘTEFAN *(stupefiat)* : Cristina !

CRISTINA : M-ai văzut de prea multe ori ca să mă poți ține minte...

ȘTEFAN : Cum de-ai urcat ?

CRISTINA : Voiam să învăț să centrez. Să găsesc violetul. Dar tu ți-ai uitat rolul Ștefan. Bate cu pumnii în ușă ! Și-amenință-i pe toți : „Nenorociții ! Îi distrug !"

ȘTEFAN : N-o mai închid niciodată.

CRISTINA : O voi închide eu. *(Închide ușa cu cheia, deschide fereastra și aruncă cheia în curte).*

ȘTEFAN *(speriat)* : Ce faci ? Avem o singură cheie !

CRISTINA : Ai să cobori pe burlan. Nici 20 de metri. Sau am să cobor eu. *(Schițează gestul de a trece pervazul.)*

ȘTEFAN : Îți interzic !

CRISTINA : Cel puțin să fac plajă... Dacă plouă, și duș... *(Privind fereastra; constatare dublată de un mare regret.)* Și-ntr-adevăr, nici măcar n-ai mințit. De sus se vede întregul oraș.

ȘTEFAN *(alarmat)* : Poate-l vezi pe portar...

CRISTINA : E surd... *(Descoperind că „minciunile" lui aveau și un fond de adevăr.)* Văd un tren care pleacă : „Hei, nea Marin, vino și deschide-ne ușaaaa !" Văd și un pictor : „Pictoreee ! Nu pot ieși de aici ! Ajutooor !"

ȘTEFAN : Este sîmbătă seara, Cristina. Rămînem pînă luni.

CRISTINA : Spuneai că portarul încearcă, pe la 9, absolut toate ușile. Și mă temeam de portar...

ȘTEFAN : Nu încearcă nimeni nimic. Singurul lucru real e că-i surd încă din primul război.

CRISTINA : Pune-mi atunci un disc. Cel mai frumos. Unul fără cuvinte. Aprinde și reflectorul albastru, centrat spre interior. Și cucerește-mă ! Zi : te iubesc Cristina !

ȘTEFAN : Te iubesc, încetează !

CRISTINA : Nu m-ai convins.

ȘTEFAN : Atunci nu te iubesc...

CRISTINA : Acum a fost mai bine.

ȘTEFAN : Am să te urăsc toată viața !

CRISTINA : Ai început să intri în rol. Numai că ai spus-o prea tare.

ȘTEFAN : Nu te urăsc deloc.

CRISTINA : Dar cu te-nvăț de bine. Vreau să fac din tine un artist. Să spui cum n-a spus nimeni vreodată : ...urăsc

ȘTEFAN : Cristina, înțelege, atunci a fost un joc, o măgărie, o farsă. Erai a 15-a, da... Deși n-am socotit niciodată. Și te-am chemat într-o doară, să mă amuz... Recunosc. Și tu ai fost o naivă.

CRISTINA : Naivă, eu ?! Care știam cine ești și am venit înadins ?

ȘTEFAN : Dar jocul s-a terminat...

CRISTINA : Ușa-i închisă real. Vom sta aici pînă luni.

ȘTEFAN : Pentru că ești o nebună ! Nu trebuia s-o încui !

CRISTINA : Speram să inventezi ceva epocal. Să pui un magnetofon în fereastră și să strigi : oameni buni, nu veniți, nu vreau deloc să deschideți. Să afle întregul oraș că nu mai sînt o simplă aventură... Dar n ai fost inspirat. Sînt tot o aventură, Ștefan.

ȘTEFAN : Dar mai înainte : ți-am spus-o chiar eu.

CRISTINA : Mi-ai spus-o cît se poate de bine. Că a fost ceva... și-a trecut...

ȘTEFAN : ...că de data aceasta, aventura n-a mai fost aventură...

CRISTINA : Mi-ai spus-o prea tîrziu...

ȘTEFAN : Sînt însă sincer, Cristina. De data asta nu mint.

CRISTINA : Mint eu atunci. Sau m-am schimbat...

ȘTEFAN : Nu te-nțeleg.

CRISTINA : În prima zi, mi-era teamă

www.cimec.ro

de tine. Şi n-aş fi fost în stare să fug, deşi ştiam că nu-i nici o uşă încuiată. Acum e închisă real, şi totuşi mă simt foarte liberă...

ŞTEFAN : Sîntem închişi, Cristina, pînă luni dimineaţa !

CRISTINA : Şi sînt liberă, cred, pentru că nu mai eşti reflectorul albastru, ci un coleg oarecare. Un partener de joc. Un joc banal, cuminte, care s-a terminat, şi-acum fiecare îşi face în gînd socoteala : cît a pierdut, cît a luat...

ŞTEFAN : Nu trebuia să închizi.

CRISTINA : A fost invenţia lui Horaţiu Iovan, scriitorul acela care-ţi place teribil...

ŞTEFAN : Ţi-a spus el să închizi ?

CRISTINA : Da. Sigur că da... *(cît să se simtă contrastul).* Mi-a spus că vei fi foarte speriat. Că vei deveni un puşti oarecare, alarmat de ce ar urma. Îngrozit că vei sta o zi şi o noapte cu o fată. Pentru că tu ai un repertoriu de numai 15 minute... Şi ca să rămîi 24 de ore închis între patru pereţi, fără să minţi, trebuie să fii matur, foarte matur, sau cel puţin... cinstit.

ŞTEFAN : Şi ţi-a dat voie să rămîi o noapte întreagă cu mine ?

CRISTINA : M-a obligat. Pune, te rog, un disc.

ŞTEFAN : Atunci, va veni el aici, ne va surprinde, sînt sigur.

CRISTINA : E prea comod pentru asta. Dar va scrie o piesă cu un băiat şi o fată... Iar sus, în loc de moto : lui Răducu Ştefan. Nu, nu i-am spus nimic. N-ar fi înţeles niciodată.

ŞTEFAN : De ce tot jocul acesta ? Spune-mi de ce ? *(El aprinde lumina, ea o stinge.)*

CRISTINA : Ca să te văd mai bine. Şi cheia n-am aruncat-o. *(Se apropie de uşă, deschide.)* Putem pleca, Ştefan.

ŞTEFAN : S-o aruncăm ! Să batem uşa în cuie ! Pun magnetofonul să urle.

CRISTINA : La revedere, Ştefan...

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 8

În scenă — la interval de zile — Fana şi Ranet. Desfăşurarea scenei, subliniem, trebuie să fie surprinzătoare nu numai pentru sală (spectacol), ci şi pentru Fana Ifrim.

FANA *(exasperată — pînă la plîns)* : Eşti aici de aproape zece minute. M-ai întrebat tot felul de banalităţi : „dacă repetiţia e fixată la trei" — deşi a început totdeauna la trei ; „de ce nu m-am repezit, între timp, pînă acasă?" cînd tu ştiai foarte bine că eu locuiesc îndeajuns de departe şi n-ar fi avut nici un sens să mă duc, să mă întorc ; „dacă am luat masa sau nu" — după ce adineauri m-ai văzut la bufet ; şi, în sfîrşit, „ce se aude cu repetiţiile noastre?"...

RANET : Exact, la a cîta repetiţie aţi ajuns ? *(Nu fără sinceritate, dimpotrivă.)* Mă interesa foarte mult.

FANA *(maximă inimiciţie)* : Nu te interesa, fii cinstit ! Şi, oricum, n-aş fi putul să-ţi răspund, pentru că eu, timp de o săptămînă, am refuzat să repet — ceea ce ştiai din nou cît se poate de bine ; iar azi e prima repetiţie la care am fost invitată stăruitor să revin. Aşa că, sînt curioasă şi eu *(nu ironii — suspiciuni cu cele mai diferite nuanţe)*: vrei să-mi mulţumeşti pentru această bunăvoinţă ? Vrei să-mi dai unele indicaţii suplimentare ca autor ? Spune-mi, ce vrei ?

RANET : Să te admir...

FANA *(uimită)* : Să mă admiri ?!

RANET *(regretînd „angajarea" şi neputînd bate în retragere)* : Ai un picior foarte frumos... Sau mai exact, ai două... Şi o gleznă la fel. Adică nu, tot două... *(Apoi, explicativ.)* Mă meditează Ştefan. Mi-a spus că în 10 lecţii devin cel mai interesant Raf Valone. Şi pentru fiecare lecţie o teză. Crezi că e mult ?

FANA *(suspectîndu-l)* : Cînd ai început să iei lecţii ?

RANET : Acum opt zile, cred, după ce i-ai spus lui Ştefan să repete într-o piesă în care eroii...

FANA : Văd că eşti informat cît se poate de bine.

RANET : Ştefan a susţinut că piesa face parte dintr-o bibliografie pe care aş fi de-a dreptul obligat s-o parcurg pentru a înţelege... pînă unde poate să urce poezia.

FANA : Ranet, ce vrei ?

www.cimec.ro

RANET *(conașție)*: Geo.

FANA: Geo, ce vrei? Tu ești un tip calculat, tu n-ai putut veni fără o justificare serioasă.

RANET: Nu-i prima oară cînd vin. E prima oară, doar, cînd te surprind și te scot din sărite *(și pentru că Fana începe să rîdă)*, ceea ce îmi face din nou o foarte mare plăcere — asta-i din lecția a doua —, pentru că, în felul acesta, recunoști și tu, în sfîrșit, că mă vezi.

FANA *(fără ironie, grav)*: De cînd ți-ai atît de mult să te văd?

RANET *(cu o sinceritate care frizează „proza")*: Încă de acum opt ani, cînd am stat, din întîmplare, într-o zi, în aceeași bancă, prima de lîngă fereastră...

FANA *(uimită)*: Noi doi? Tu mă confunzi!

RANET: Exclus. De altfel, cu am continuat să stau în aceeași bancă cu tine; *(încurajat de atenția cu care e urmărit)* te priveam, îți vorbeam, îți spuneam cît mai e pînă sună... și mutam ceasul, firește, pentru că nu știam niciodată dacă după recreație n-ai să preferi altă bancă.

FANA: Dacă amuzamentul partenerei face și el parte din lecție...

RANET: Evident, dintr-a treia. Numai că nu e ușor să-ți amuzi „partenera", cum spui, după ce ai stat cu ea într-o bancă, timp de aproape opt ani.

FANA *(concluzie, nu lipsită de dramă)*: Deci, am stat...

RANET: Îți poți aminti ce-am făcut în fiecare zi, ce cărți am citit, cîte secrete mi-ai spus...

FANA: Jocul „de-a amintirile" e inclus și el?

RANET *(corectînd-o)*: Sinceritatea. Într-a patra. *(Și pentru că ea se amuză.)* Sînt mai interesant acum, nu-i așa? *(Un imens regret: „abia acum".)*

FANA: Erai mai interesant înainte... *(subliniind preferința pentru o naivitate reală în raport cu un calcul... perfect)* cînd „mutai ceasul" și, nu știai dacă după „recreație"...

www.cimec.ro

RANET : Poate mai amuzant, sau, cum voiai tu să spui uneori, dar n-ai îndrăznit, mai ridicol.

FANA : Ridicol — nu...

RANET : Ba da. Mi-ai spus-o chiar acum cîteva seri cînd m-ai găsit la Eliza. Şi eu ţi-am dat dreptate.

FANA : Ridicol — nu !

RANET : Eram ! Mai ales cînd năsoceam toate naivităţile alea, în care-l făceam pe Ştefan — fizician, pe Cristina — biolog de prestigiu, pe Eliza — doctor în ştiinţe. Şi totdeauna soare, niciodată averse...

FANA *(depăşită)* : Dar tu credeai în toate acele „naivităţi". *(Faptul că totuşi credea îi acordă, într-un fel, circumstanţe atenuante.)* Erai sincer convins !

RANET : Ei bine, mă dezic. Credeam pe jumătate... Sau nu credeam deloc. Dezicerea face parte din lecţia a şaptea. Şi mai credeam că, şocaţi de toate naivităţile mele, veţi protesta cu toţii, veţi rupe piesa în bucăţi. Că anticipaţia mea va rămîne un simplu pretext : „Vă amintiţi de naivul acela, Ranet ? Scria şi un fel de texte... Ce-o fi ajuns, săracul ? *(Nedepăşind sensul unei ratări profesionale.)* Cum ? n-a ajuns nimic ?"

FANA : Deci tu ai scris la întîmplare : fizician, biolog... dirigintă. *(Ultimul cuvînt, fără voia ei, subliniat, ca ratarea unei perspective morale.)*

RANET : A, nu, la dirigintă m-am gîndit foarte mult.

FANA : Tot de acum opt ani ?

RANET : Nu, doar de anul trecut, din septembrie, cînd, invitată fiind să urci pe o scară... ai constatat că treapta a şaptea lipseşte.

FANA : A opta... *(Pauză.)* Tot din bibliografie ?

RANET : Firește. Am un meditator exigent. Deşi metoda, în sine, cu scara care duce spre turn, mi-a fost explicată încă de anul trecut. A fost o dizertaţie publică, în faţa unui auditoriu larg.

FANA : Învеţi cu sîrguinţă, Ranet.

RANET : Am memorie bună.

FANA : Sau, poate, „tact" *(sens : lipsă de caracter)*. Pentru că nu oricine, aflînd că am devenit obiectul unei dizertaţii, ar fi aminat aproape un an să mi-o spună.

RANET : Dizertaţia s-a oprit la metodă. Numele l-am aflat, sau l-am ghicit, abia a doua zi dimineaţa, cînd pentru prima oară, în bancă, am fost singur... Adică ai venit mai tîrziu şi erai foarte absentă, nu-mi auzeai întrebările. Atunci am început şi jurnalul intim.

FANA : Şi ce-ai gîndit despre mine ?

RANET : Am aşteptat.

FANA : Din punctul tău de vedere eram însă un caz !

RANET : Am aşteptat, ţi-am spus.

FANA : Ai fi putut, cel puţin, să mă întrebi ce se întîmplă cu mine.

RANET : Te-am întrebat. Aproape în fiece zi. Dar tu erai uimită... Călătoreai mult, foarte mult, pentru că fiecare iubire era pentru tine... o călătorie. Şi tu îmi spuneai : data viitoare, cînd mă întorc, îţi răspund.

FANA *(amuzîndu-se)* : Face şi asta parte din lecţie ? Vrei să-mi vorbeşti despre utilitatea poeziei şi rolul ei ca stimulent al încrederii ? Ai uitat că îl citesc şi eu pe Iovan ?

RANET *(neîndreptăţit)* : Dar eu nu l-am citit !

FANA : S-ar putea... Dar asta nu schimbă nimic ! Pentru că Iovan-scriitorul nu e numai tatăl Cristinei ! „Iovan" e sinonim pentru mine cu un fel de a vorbi, nici o clipă real, nici o dată direct, şi cu un fel de a trăi desprins şi departe de noi... *(Totul spus ca pe un fapt oarecare, nedidactic, pe amuzamentul propriu situaţiilor paradoxale.)* Şi tu semeni cu el, te refugiezi în cuvinte *(alarmîndu-l real)*. Cei îndrăzneţi te opresc în mijlocul drumului, de parcă ţe-ar obliga : „hai, vino ! te somez !...

RANET : Somaţia face parte din lecţia a noua... De îndată ce o învăţ.

FANA : Asta nu se învaţă, Ranet. Şi nu se poate imita...

RANET *(cu disperare)* : Ba da ! *(O prinde de braţ, schiţează o apropiere şi, evident, nu îndrăzneşte s-o ducă pînă la capăt.)* Vrei să parcurgem toată lecţia a noua sau să trecem direct la final ?

FANA *(hohotind)* : N-ai pic de haz, Ranet !

RANET : De aproape opt zile, de cînd te-ai întors ultima oară din călătoriile tale...

FANA *(iritată de această pendulare continuă, cu totul nepotrivită)* : Fără călătorii !... *(Cu cuvintele tale.)*

RANET : ...şi de cînd l-ai rugat pe Ştefan să repete... nu am !

FANA : Erai şi-atunci în sală ?

www.cimec.ro

RANET : Am fost, dar n-am auzit nimic din ce ți-a spus și i-ai spus. Nici măcar un cuvînt. Și-ar fi fost inutil : te-am văzut...

FANA : Arătam prost ?

RANET *(vechiul stil)* : Obosită...

FANA *(acceptînd)* : Da, căutam ceva...

RANET : Și Ștefan, care nu întrevedea decît reluarea unei vechi aventuri. „Fana, mai stai !... Nu pleca !... Am să te sun diseară !" Asta m-a scos din sărite și m-a făcut să-i las un bilet.

FANA : Ai uitat de Cristina...

RANET : Atunci am înțeles că ești și tu foarte singură...

FANA : Iar seara, disperat c-o pierzi pe Cristina, telefonai Elizei.

RANET : Disperat, eu ? *(Contestă.)* Fericit ! Că mă eliberasem de misterul reflectorului, de turnul imaginar și de „treapta a opta lipsește"... Miracolul lor nu era decît tehnică și antrenament. O mișcare organizată ca la înot, o deprindere. Cristina era cu totul în afară! De Cristina uitasem... Și nu m-a preocupat niciodată. *(Văzînd-o foarte absentă.)* Tu n-auzi ce-ți vorbesc ?! *(O întoarce cu fața spre el.)* Nu vrei să mă cunoști ?

FANA : Semeni cu Eliza, Ranet !

RANET : Nu semăn deloc... Dimpotrivă. Nu mă apropii în nimic.

FANA : Totuși, semeni, Ranet ! Și cînd ți-am citit în ziua aceea jurnalul, am avut sentimentul că citesc jurnalul ei, al Elizei... Recitește-l și tu, pe al tău, cu alți ochi... Și-ai să înțelegi, nu știu cum să ți-o spun, că te cunosc de mult și-am trăit și cu, lîngă tine, nu opt, ci peste 18... Fenomenal, 18 ani !

RANET : Spune, ce-ai citit din jurnal ?

FANA : Cred că ultima pagină, o pagină aproape nescrisă, în care fiecare cuvînt, fiecare notație mi se părea că ascund o invidie, iar rîndurile nescrise — refulări.

RANET : Amintește-ți exact ce scriam !

FANA : „Puncte-puncte, s-a întors !" Dar lipsea cu desăvîrșire subiectul. Și, în continuare : „Urăsc călătoriile ei..." Și din nou puncte-puncte...

RANET : Nu înseamnă nimic...

FANA *(rece, lucid, înțelegînd întreaga semnificație tragică)* : Ba da, o îngrozitoare minciună ascunsă. Pentru că spaima de a nu te trăda și neîncrederea față de toți cei din jur îmbrăcau haina discreției... Pentru că n-am întîlnit nicăieri cuvîntul atît de simplu și care n-ar fi trebuit să lipsească : „iubesc". Și pentru că nu-i pot suferi *(în sfîrșit)* pe băieții foarte cuminți, care simt nevoia să-și consume sentimentele nobile în jurnale intime și care, într-o bună zi, prind curaj și se grăbesc să facă cea mai mare prostie. Spune-mi : de ce-ai venit ?

RANET : Ca să fac o mare prostie.

FANA : Numai că prostiile mari nu se anunță — se fac. Tu ai calculat-o prea mult...

RANET : M-am decis într-o singură zi. Îți pot spune și clipa...

FANA : Nu-mi spune... *(Explozie maximă.)* Tu știi să calculezi : știi să aștepți : știi să devii agresiv sau, dimpotrivă, sentimental... Dar pe mine nu mă interesează ce știi, ci cum ești... Și mi se pare îngrozitor ca la 18 ani să-ți disimulezi sentimentele și să încerci să pari altceva decît ești... ori să înlocuiești cuvintele hotărîtoare și simple numai cu puncte-puncte...

RANET *(disperat c-o pierde)* : Am să completez toate spațiile albe, am să șterg punctele, n-am să las nici o suspensie, am să scriu cu litere mari...

FANA : E din lecția a zecea ? *(Un rîs foarte cîndat... un rîs, dacă se poate, trist.)*

RANET *(șiuer)* : Nu e...

FANA : Ba da. Altminteri mă vei obliga să te asigur... că ești lipsit de haz. *(Rîsul se accentuează.)*

RANET : Pot să fiu !

FANA : ...că ai rămas un mare naiv. *(Hohotind.)*

RANET : Nu mă interesează nimic...

FANA : ...și că, uneori, chiar și la 18 ani, există un „prea tîrziu". *(Întrerupînd hohotul de rîs.)* Și există !

RANET : Nu cred, nu vreau, nu poate exista...

FANA : Ba da. Iar eu nu știu să joc decît într-o singură piesă : a mea. O piesă în două, în trei sau poate în cinci personaje *(aceiași, plus Ștefan, care va rămîne neobservat)*, dar o piesă în care, fiecare în parte, prin oricîte erori și prin oricîte experiențe ar trece — înțelege-mă, Geo —, aspiră spre ceva... Spune-i cum vrei... Spune-i frumos, adevăr, puritate. *(Îl zărește pe Ștefan.)* Intră, Ștefan.

ȘTEFAN : Deranjez ?

www.cimec.ro

FANA : Chiar dacă ai deranja, ești obligat să intri ! Te numeri printre eroi... Și n-ai încotro, trebuie să joci pînă la capăt...

ȘTEFAN : Să joc ? *(Îngrozit, lui Ranet.)* Ai scris o piesă nouă ?

FANA : Am scris-o eu, Ștefan. Sau o voi scrie cîndva...

ȘTEFAN *(condiție)* : La indicativul prezent. Altminteri...

FANA : Se înțelege !

ȘTEFAN : Și cu scene în doi, în semiîntuneric... Plus reflectorul albastru...

FANA : Neapărat ! Iar tu vei fi — te văd — cuceritorul simpatic, micul farsor, marele don Ștefan... Un Raf Vallone ratat...

ȘTEFAN *(provocat)* : Iar tu ceea ce ești !...

FANA : Ce sînt ? Hai, e important pentru piesă, vorbește... Care e vina mea ? *(Tensionare subită.)* Și cu ce am greșit refuzînd veșnicul „fă așa, nu fă altfel !", fără să mi se spună de ce ? Și ce-am pierdut, mai ales ? Cu ce sînt eu mai rea ?

ȘTEFAN : Știi foarte bine și tu !

FANA : Știu doar atît : că sînt mereu acuzată și că învinuirile — ca și prejudecățile — lasă urme, apasă. Și, ceea ce Eliza va afla pe la vreo 30 de ani, dacă nu mai tîrziu, eu am aflat cu 12 ani înainte. *(Pauză.)* Poate asta am pierdut : 12 ani... Am sărit viitorul întîi... Și mă simt, uneori, obosită... *(Apoi aparent fără nici o legătură directă.)* De ce ai venit, Ranet ?

RANET : Ca să-ți spun că n-ai 30 de ani.

ȘTEFAN *(regretînd agresivitatea anterioară)* : Confirm și eu. Se vede după gleznă... Nu mai vorbesc de suflet... Și chiar dacă ai 30, atunci am și eu 30 sau 34... Și te întîlnesc pe stradă : „Fana tu ești ?... Îți amintești reflectoarele... și turnul acela în care ?..."

FANA : A fost un joc, Ștefan. L-am repetat, ca să-l jucăm mai bine.

RANET : Iar eu am scris o piesă, *Viitorul al doilea*, care era o prostie.

FANA : Poți s-o rescrii, Ranet. Va trebui s-o rescrii. Și corista ne va da indicații... Va veni și un fotograf din oraș... *(Apoi, abia stăpînindu-și plînsul.)* „Nu mai mișcați, copii. Cei care joacă în piesă — vă informez — să rămînă în scenă... Facem fotografii, zece lei bucata... Iar voi, băieții din mijloc, mai dîrji ! Să vi se simtă durerea ! Mai colțuroși, copii !"

ȘTEFAN *(primul care se angajează în joc)*. Și acum, fotografia nr. 2 : „Fana Ifrim, joci în locul prințesei, nu mai ești «vrăjitoare», te informez... Și prințesa iubește... e fericită ! Nu, mult mai fericită..."

FANA *(plîns, real, interior)* : Dar ce înseamnă iubire ? Cînd s-a îndrăgostit ? Și pe cine iubește ?

ȘTEFAN : Iubește copacul din dreapta. Sau, poate, pe cel din stînga ; ce tot pui întrebări ?... Ștefan, reflectorul albastru !

FANA : Dar eu am 18 ani... Nu pot iubi un copac ! Și nici un om — la întîmplare, aflat în stînga, sau — cine știe ? — în dreapta : m-am săturat să tot fiu vrăjitoare, peste noapte prințesă și să aflu că iubirea transformă... Vreau să joc rolul meu ! Să fiu Fana Ifrim, un om care e undeva, așteptat, care mîine o să intre în viață, și pentru asta nu-i suficient să ai cîteva note de trecere... Eu, Fana Ifrim, unde trec ? Și de ce încerc sentimentul acesta că am îmbătrînit peste noapte ? Cum am pierdut 12 ani ?

ȘTEFAN : Fana, vei fi eliminată !

FANA : Și ce-au pierdut Ștefan și Cristina ? Cum au trecut pe lîngă o mare dragoste și au transformat-o într-un joc ? Și de ce plînge Eliza ? *(Apoi, spre Ranet.)* Numai să nu uiți nici o întrebare, Ranet... Include-le în replica Fanei, în replica ei de final... Faptul că, în sfîrșit, se întreabă e primul răspuns cîștigat...

ȘTEFAN : Fana, eu scot reverberația... Sting tot !

FANA : Nu stinge încă ! Invită, mai întîi, spectatorii, părinții acestor eroi, colegii lor, sau prietenii, să rămînă astăseară mai mult lîngă Ștefan și Ranet, lîngă Cristina, Eliza și Fana. Să-i însoțească spre casă... Invită-i neapărat, și insistă... și abia pe urmă, Ștefan, lasă încet cortina, sau n-o lăsa... *(Luminile, treptat, încep să se stingă)*... pentru că unele piese continuă chiar și după ce cortina respectînd o tradiție, încearcă să anunțe : sfîrșit !

C O R T I N A

www.cimec.ro

Ilustrația : MARCELA CORDESCU